

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W GMINIE
MIEDZICHOWO
NA LATA 2025 – 2028**

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Rozdział I Podstawa prawna	4
Rozdział II Charakterystyka uzależnień	6
2.1. Alkohol	6
2.2. Narkotyki	7
2.3. Przemoc	9
2.4. Przemoc rówieśnicza	11
2.5. Uzależnienia behawioralne	12
Rozdział III Diagnoza występowania uzależnień w świetle zastanych źródeł w Gminie Miedzichowo	16
3.1. Dane demograficzne	16
3.2. Przestępczość	17
3.3. Zdarzenia związane z przemocą domową	20
3.4. Pomoc Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	23
3.5. Działania profilaktyczne w szkołach	26
Rozdział IV Badania lokalnych zagrożeń społecznych – 2024	28
4.1. Podstawowe problemy społeczne w opinii pełnoletnich mieszkańców	28
4.2. Badania sprzedawców napojów alkoholowych	30
4.3. Badania wśród dzieci i młodzieży	32
4.4. Wnioski z badań	35
Rozdział VI Realizatorzy Programu	42
Rozdział VII Cele oraz realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2028 dla Gminy Miedzichowo	44
Rozdział VIII Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2028	53
8.1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i zasady wynagradzania	53
Rozdział IX Monitorowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2028	54

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028 zwany dalej Programem stanowi kontynuację działań z obszaru profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy domowej realizowanych corocznie i skierowanych do różnych grup odbiorców w Gminie Miedzichowo.

W Programie uwzględniono zadania wynikające z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 – cel operacyjny 2 pn. „Profilaktyka uzależnień”.

Elementem Programu są również działania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym polegające na upowszechnianiu wiedzy dotyczącej powyższej problematyki. Założenia Programu są zgodne z wytycznymi zawartymi w „Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2024 roku” wydanymi przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Program będzie realizowany od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2028 r. Większość planowanych zadań określonych w Programie ma charakter coroczny i długofalowy.

Rozdział I

Podstawa prawna

Zgodnie z art. 1 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

W myśl art. 2 ust. 1 ww. Ustawy, zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną;
- 3) ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia w kraju;
- 4) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- 7) przeciwdziałanie przemocy domowej;
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Na podstawie art. 4¹ ust. 1., do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Bezpośrednią podstawę prawną dla sporządzenia i realizacji niniejszego Programu stanowi art. 4¹ ust. 2 w następującym brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2022 r.¹:

2. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania

¹ Na podstawie przepisów Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1718).

problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika.

Ponadto zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) również przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Jak stanowi art. 10 ust. 2a, w gminnym programie uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących. W ramach gminnego programu w szkołach i placówkach systemu oświaty są realizowane w szczególności działania o potwierdzonej skuteczności lub oparte na naukowych podstawach prowadzone w zakresie działalności, o której mowa w ust. 2a. Ustawy.

Oprócz obu ww. ustaw, niniejszy Program został sporządzony i będzie realizowany z uwzględnieniem stosownych przepisów:

- ▶ ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901),
- ▶ ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 424),
- ▶ ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2024 poz. 177),
- ▶ ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1608 ze zm.; ostu. zm. Dz.U. z 2023 r. poz. 1718)
- ▶ rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1449),
- ▶ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642), celem operacyjny 2: Profilaktyka uzależnień.

Rozdział II

Charakterystyka uzależnień

2.1. Alkohol

Alkohol etylowy jest cieczą lżejszą od wody, przezroczystą, o charakterystycznej woni i piekącym smaku. W normalnych warunkach występuje w organizmie człowieka jako alkohol fizjologiczny, w stężeniu nieprzekraczającym 0,15 promila. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Większe ryzyko niesie za sobą palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożywaniem alkoholu². Polskie prawo definiuje: „stan po użyciu alkoholu, gdy stężenie alkoholu we krwi wynosi od 0,2 do 0,5 promila (lub rejestruje się obecność alkoholu w wydychanym powietrzu na poziomie od 0,1mg do 0,25 mg w 1 dm³)”³.

Działanie alkoholu: alkohol silnie wpływa na mózg oraz układ nerwowy. Pod jego wpływem ludzie mają wrażenie poczucia szczęścia, łatwiej im nawiązywać kontakty z innymi osobami jak i również mają mniejsze zahamowania podczas wyrażania swoich poglądów. Alkohol spowalnia aktywność ośrodkowego układu nerwowego w taki sposób, że informacje wędrują dłużej wzdłuż włókien nerwowych. Pod wpływem alkoholu ludzie stają się bardziej odprężeni oraz są zbyt pewni swoich możliwości, a jednocześnie ich zdolność do reakcji jest obniżona. Mowa staje się bardziej poplątana.

Za najczęstsze powikłania oraz diagnozowane skutki uboczne alkoholizmu uznaje się:

- ▶ choroby nowotworowe - przełyku, gardła, ust, trzustki, wątroby;
- ▶ upośledzenie systemu trawiennego - podrażnienie przewodu pokarmowego, zapalenie okrężnicy i przełyku, nieżyt żołądka;
- ▶ nieprawidłowo funkcjonująca wątroba - żółtaczka, marskość wątroby, zniszczone komórki wątrobowe;
- ▶ upośledzenie układu krążenia - niewydolność mięśnia sercowego, zaburzenia rytmu serca, nadciśnienie tętnicze krwi;
- ▶ zaburzenia charakteru - drażliwość, agresywność, zły nastrój, bezsenność, osłabienie woli i panowania nad sobą;
- ▶ padaczka - inaczej drgawkowe napady abstynencyjne, które pojawiają się zwykle u alkoholików, którzy zaprzestali picia lub drastycznie ograniczyli ilość spożywanego alkoholu;

² <https://www.parpa.pl/index.php/szkody-zdrowotne-i-uzaleznienie/szkody-zdrowotne>

³ Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku Art. 2

- ▶ delirium - czyli majaczenie alkoholowe, które można rozpoznać po takich objawach jak podniecenie, urojenia, zaburzenia snu, napady drgawkowe, wyraźne drżenie mięśniowe oraz omamy wzrokowe i słuchowe.

2.2. Narkotyki

Narkotyk, substancja psychoaktywna, środek odurzający, używka – to określenia o podobnym znaczeniu stosowane wymiennie w języku potocznym. W medycynie, psychologii aktualnie obowiązującym nazewnictwem jest substancja psychoaktywna. W medycynie „narkotykami” określa się te substancje psychoaktywne, które działają m.in. przeciwbólowo poprzez określone receptory mózgowe (opiodowe). Z kolei pojęcie narkomanii wywodzi się od słowa „narcos” co oznacza odurzenie, senność, uśpienie⁴.

Rodzaje substancji psychoaktywnych:

- ▶ Opiaty – do tej grupy należą: kodeina, metadon, heroina, morfina i opium. Do niedawna pojęcia opiaty i opioidy były używane zamiennie. Obecnie opiatami nazywa się substancje narkotyczne wyrabiane z maku lekarskiego (morfina, heroina, opium, kodeina). Natomiast opioidy to termin szerszy obejmujący wszystkie substancje wchodzące w reakcję z receptorami opiodowymi w mózgu, również te wytwarzane sztucznie (np. metadon) oraz przez organizm człowieka (endorfyny, enkefaliny). Heroina – może mieć postać proszku o kolorze wahającym się od białego do brązowego. Heroina może być przyjmowana dożylnie, do nosa w postaci tabletki lub palona (wdychanie oparów podgrzewanej heroiny). Heroina szybciej niż morfina dociera do mózgu, powodując silniejszy tzw. „haj”. Jest to subiektywne silne uczucie uniesienia, euforii lub ekscytacji odczuwane już w ciągu kilku sekund po wstrzyknięciu heroiny, trwające nie dłużej niż minutę. Pragnienie doświadczenia tych doznań stanowi ważny czynnik motywujący do ponownego sięgania po narkotyk.
- ▶ Kanabinole
to grupa substancji sporządzanych z konopi indyjskich lub rzadziej, produkowana syntetycznie. Kanabinole zawierają co najmniej 60 kanabinoidów, z których najaktywniejszym jest tetrahydrokannabinol (THC). Oczekiwany efekt przyjmowania kanabinoli jest zwiększenie uczucia przyjemności, wyostrenie doznań zmysłowych, dlatego często przyjmowane są w weekendy, w trakcie zabaw, przy słuchaniu muzyki. Wyróżnia się: marihuana, haszysz, olej haszyszowy, kanabinole syntetyczne.
- ▶ Leki uspokajające i nasenne:

⁴ www.kbpn.gov.pl

- a) barbiturany to leki, których składnikiem aktywnym są pochodne kwasu barbiturowego, działające tłumiąco na ośrodkowy układ nerwowy. Stosowane są w leczeniu bezsenności i padaczce. Ponieważ łatwo powodują uzależnienie, a różnica między dawką terapeutyczną a toksyczną jest niewielka, sięga się po nie coraz rzadziej;
 - b) benzodiazepiny (np. *Relanium*, *Oxazepam*, *Nitrazepam*) to leki o działaniu uspokajającym, nasennym, zmniejszającym napięcie mięśniowe, stosowane też jako przeciwpadaczkowe.
- ▶ Środki pobudzające - głównie to kokaina, amfetamina i jej pochodne oraz kofeina.
- a) Kokaina to substancja otrzymywana z liści krzewu *Erythroxylon coca*, rosnącego pierwotnie w Ameryce Południowej, gdzie była wykorzystywana przez Indian jako środek zwiększający wydolność fizyczną i niwelujący uczucie głodu. W medycynie stosowana jest od 1884 r. jako środek znieczulający (podana miejscowo, wykazuje takie właściwości). Obecnie zastąpiły ją inne, bezpieczniejsze syntetyczne substancje, stosowana bywa w okulistyce i otorynolaryngologii;
 - b) *Crack* to kokaina oczyszczona z soli. Otrzymuje się go z proszku, który rozpuszcza się w roztworze wodorowęglanu sodu i wody, gotuje i suszy. W porównaniu z innymi formami kokainy crack ma silniejsze, natychmiastowe i krótkotrwałe działanie (5 do 10 minut), szybciej też prowadzi do uzależnienia;
 - c) Amfetamina i jej pochodne (metamfetamina i jej pochodna ekstazy (MDMA)) są syntetycznymi środkami psychostymulującymi o działaniu podobnym do kokainy, powodującymi jednak dłuższe pobudzenie.
- ▶ Substancje halucynogenne - w tej grupie znajduje się wiele substancji, zarówno pochodzenia naturalnego jak i syntetycznych:
- a) Substancje naturalne: grzyby halucynogenne, kaktus (pejotl), białucha dzięzdzierzawa, sporysz;
 - b) Preparaty syntetyczne: DMT (dimetylotryptamina), MDA, MDMA (ekstazy), etamina, fencyklydina., LSD (dwuetyloamid kwasu lizergowego).
- ▶ Lotne rozpuszczalniki
- Lotne rozpuszczalniki znajdują się w wielu powszechnie dostępnych środkach takich jak kleje, rozpuszczalniki, rozcieńczalniki, niektóre farby czy aerozole. Substancji występujących w tych środkach i powodujących odurzenie jest wiele, należą do nich m. in.: octany alifatyczne, toluen, benzen, ksylen, aceton, cykloheksan, tetrachlorek węgla, trichloroetylen, aceton amylu,

chlerek metylenu. Użytkownikami lotnych rozpuszczalników są głównie dzieci i młodzież, ponieważ substancje te są tanie i łatwo dostępne⁵.

Skutki działania substancji psychoaktywnych na organizm człowieka:

- ▶ wpływają na centralny układ nerwowy;
- ▶ przyjmowane są w celu doznania przyjemności, zmiany świadomości, uzyskania określonego nastroju, przeżycia ekstremalnych doznań;
- ▶ wpływają na organizm człowieka powodując w różnym stopniu zmiany psychiczne (np. euforię, zmieniony odbiór rzeczywistości, iluzje, omamy, zaburzenia pamięci) oraz fizyczne (np. wzrost ciśnienia krwi, przyspieszenie tętna, pobudzenie);
- ▶ przewlekłe przyjmowane mogą prowadzić do uzależnienia, które często nazywane też jest narkomanią czy toksykomanią;
- ▶ mają pochodzenie naturalne lub syntetyczne;
- ▶ często, szczególnie w publikacjach popularnych są dzielone na tzw. narkotyki miękkie (jako bezpieczne, mało szkodliwe) oraz twarde (niebezpieczne, groźne). Za „narkotyk miękką” uznawana jest np. marihuana. Określenia te są mylące, nieprawdziwe, dają złudne poczucie bezpieczeństwa np. przy stosowaniu marihuany.

2.3. Przemoc

Z nadużywaniem alkoholu oraz zażywaniem narkotyków może ściśle współwystępować zjawisko przemocy. W literaturze występuje wiele definicji przemocy. Pojęcie to najczęściej zastępowane jest terminami takimi jak brutalność, okrucieństwo, agresja. Niezależnie od formy, w jakiej występuje, stanowi pogwałcenie podstawowych praw człowieka.

Od dnia 22 czerwca 2023 r. w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, obowiązuje nowa i rozbudowana w stosunku do poprzedniej definicji przemocy domowej, przez którą rozumie się: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- ▶ narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- ▶ naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- ▶ powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- ▶ ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;

⁵<http://www.psychologia.edu.pl/czytelnia/126-uzalenie/1408-rodzaje-narkotykow-i-ich-dzialanie-agatapitucha.html>

- ▶ istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej” (art. 2 ust. 1 pkt 1).

W celu określenia, czy dane zachowanie lub zaniechanie jest przemocą, należy zbadać, czy spełnia następujące 4 warunki:

- ▶ jest intencjonalne;
- ▶ jedna osoba posiada wyraźną przewagę nad drugą;
- ▶ doszło do naruszenia praw i dóbr osobistych drugiej osoby;
- ▶ osoba, wobec której stosowana jest przemoc doświadcza cierpienia, ponosi szkody fizyczne i psychiczne⁶.

Wyróżnia się następujące formy przemocy:

- ▶ przemoc fizyczna – to forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. jej celem jest zadanie osobie doznającej przemocy bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia;
- ▶ przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne;
- ▶ przemoc seksualna – to różne zachowania, w tym: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do prostytucji, krytykowanie zachowań seksualnych;
- ▶ przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie, to także zaciąganie kredytów czy zmuszanie do ich zaciągania wbrew woli partnera;
- ▶ zaniedbanie – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci;
- ▶ cyberprzemoc – to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie.

⁶ Tamże.

2.4. Przemoc rówieśnicza

Przemoc rówieśnicza – jest to przemoc doświadczana ze strony rówieśników w okresie szkolnym.

Pionierem badań nad przemocą rówieśniczą jest szwedzki psycholog – Dan Olweus. Przemoc rówieśnicza może mieć (według kwestionariusza Olweusa) dziesięć form:

- ▶ przezywanie;
- ▶ wykluczanie z grup;
- ▶ bicie i kopniaki;
- ▶ rozpowszechnianie oszczerczych informacji;
- ▶ niszczenie lub zabór własności, w tym środków pieniężnych;
- ▶ zmuszanie do wykonywania określonych czynności;
- ▶ złośliwe komentarze (zwykle na temat wyglądu);
- ▶ komentarze i gesty seksualne;
- ▶ rozsyłanie krzywdzących materiałów (głównie przez Internet i telefony komórkowe);
- ▶ niespecyficzne formy przemocowe⁷.

Naukowcy wskazują na kryteria, które mogą pomóc rozpoznać, że dziecko doświadcza przemocy rówieśniczej. Dzieci często nie mówią o swojej trudnej sytuacji ani rodzicom, ani nauczycielom, ponieważ:

- ▶ „wstydzą się, że są dręczone;
- ▶ boją się zemsty sprawców, pogorszenia sytuacji;
- ▶ myślą, że nikt im nie może pomóc, czują się bezradne;
- ▶ nie wierzą, że ktoś im może pomóc;
- ▶ dorośli mówili im, że dręczenie jest częścią okresu dojrzewania;
- ▶ boją się, że dorośli zlekceważą ich problem;
- ▶ nauczyli się w szkole, że „donoszenie” na rówieśników nie jest w porządku”⁸.

Dlatego też zostały wyodrębnione pewne sygnały, na które rodzice powinni zwrócić uwagę:

- ▶ „dziecko wygląda na zdenerwowane i zaniepokojone oraz odmawia odpowiedzi na pytania, co się dzieje;
- ▶ skaleczenia i siniaki niewiadomego pochodzenia;
- ▶ uszkodzenia ubrania, książek, przyborów szkolnych;
- ▶ pogorszenie wyników w nauce;

⁷ Joanna Włodarczyk, *Przemoc rówieśnicza. Wyniki Ogólnopolskiej diagnozy problemu przemocy wobec dzieci*, w: *Dziecko Krzywdzone*, nr 3/2013, s.63-67.

⁸ Tamże, s. 13-14.

- ▶ prośby o dodatkowe pieniądze;
- ▶ zaginięcia rzeczy osobistych, karnetu na obiad;
- ▶ niechęć do chodzenia do szkoły lub nasilenie się tej niechęci;
- ▶ wzrost liczby spóźnień do szkoły;
- ▶ zmiany nastroju i zachowania, przedłużający się obniżony nastrój;
- ▶ brak pewności siebie i zaniżona samoocena, nagły spadek samooceny;
- ▶ skargi na bóle głowy i brzucha, choroby;
- ▶ problemy ze snem;
- ▶ brak kontaktów z rówieśnikami poza szkołą⁹.

W środowisku szkolnym z kolei nauczyciele powinni mieć na uwadze:

- ▶ „trudności z wypowiedaniem się na forum klasowym;
- ▶ wycofywanie się z aktywności, jąkanie, utrata pewności siebie;
- ▶ rezygnowanie z klasowych imprez i wyjazdów;
- ▶ samotne spędzanie przerw, niedopuszczanie przez grupę;
- ▶ spędzanie przerw w pobliżu dorosłego;
- ▶ brak dobrego przyjaciela w klasie;
- ▶ bycie wybieranym do drużyny w grach zespołowych jako jeden z ostatnich;
- ▶ widoczny smutek i przygnębienie, skłonność do płaczu;
- ▶ pogorszenie wyników w nauce¹⁰.

2.5. Uzależnienia behawioralne

Uzależnienia behawioralne to uzależnienie od wykonywania czynności. Oznacza ono brak umiejętności powstrzymania się od wykonywania danej czynności, mimo że wpływa to negatywnie na stan zdrowia osoby uzależnionej, a także jej kontakty z otoczeniem. Wyróżnia się uzależnienie od komputera i Internetu, ale i hazardu, zakupów, jedzenia, telefonu komórkowego itp.

1) Hazard

Pojęcie „hazard” pochodzi z języka arabskiego: „az-zahr” znaczy „kostka”, „gra w kości”. W języku angielskim oznacza ono „ryzyko”, „niebezpieczeństwo”. W słowniku języka polskiego hazard jest określany jako „ryzykowne przedsięwzięcie”, „ryzyko w grze”, „narażanie się na niebezpieczeństwo, ryzykowanie”. Osoba, która bierze udział w grze ryzykując pieniądze czy też inne dobra materialne dla zdobycia określonej korzyści jest nazywana hazardzistą¹¹.

⁹ Tamże, s. 13-14.

¹⁰ Joanna Węgrzynowska, *Dzieci doświadczające przemocy rówieśniczej* Stowarzyszenie „Bliżej Dziecka”, w: *Dziecko Krzywdzone. Teoria, badania, praktyka* Vol. 15 Nr 1 (2016), s. 13-14.

¹¹ <https://www.uzaleznieniabehawioralne.pl/hazard/co-to-jest-hazard/>

„Zgodnie z klasyfikacją ICD–10, patologiczny hazard należy rozpoznać, jeśli w okresie ostatniego roku stwierdzono obecność co najmniej trzech objawów z wymienionych poniżej:

- ▶ silna potrzeba lub poczucie przymusu hazardowego grania;
- ▶ subiektywne przekonanie o istnieniu trudności w kontrolowaniu zachowań związanych z hazardowym graniem, tj. upośledzenie kontroli nad powstrzymywaniem się od gry oraz nad długością czasu poświęcanego na hazard;
- ▶ występowanie niepokoju, rozdrażnienia lub gorszego samopoczucia przy próbach przerwania czy ograniczenia grania oraz ustępowanie tych stanów z chwilą powrotu do gry;
- ▶ spędzanie coraz większej ilości czasu na graniu w celu uzyskania zadowolenia lub dobrego samopoczucia, które poprzednio uzyskiwane były w krótszym czasie;
- ▶ postępujące zaniedbywanie alternatywnych źródeł przyjemności lub dotychczasowych zainteresowań na rzecz grania;
- ▶ kontynuowanie hazardowego grania pomimo negatywnych konsekwencji (fizycznych, psychicznych i społecznych).¹²”

Istotne jest również zawrócenie uwagi na zjawisko e-hazardu. W dobie współczesności, gdzie każdy człowiek może korzystać z Internetu, e-hazard jest niczym innym jak graniem przez Internet.

2) Uzależnienie od Internetu

Kolejnym uzależnieniem behawioralnym jest uzależnienie od Internetu tzw. siecioholizm. „Uzależnienie od komputera i Internetu zalicza się do uzależnień psychicznych, czyli takich, gdzie występuje nieposkromiona potrzeba a nawet psychiczny przymus, aby wykonywać określoną czynność, co w efekcie prowadzi do rozładowania napięcia psychicznego, czyli następuje zminimalizowanie nieprzyjemnych odczuć¹³. Osoba uzależniona nie jest w stanie sama przerwać ciągłego powtarzania czynności a to przyczynia się do zmniejszenia codziennej aktywności, co w konsekwencji wpływa negatywnie na sferę społeczną, zawodową oraz szkolną¹⁴.

„Uzależnienie od Internetu jest pojęciem o bardzo szerokim zakresie, obejmującym wiele zróżnicowanych typów niekontrolowanej zależności od czynności związanych z siecią. Kimberly Young – badaczka amerykańska specjalizująca się w psychologii klinicznej i cyberprzestrzeni – wyróżniła kilka podstawowych typów uzależnień od Internetu:

¹² M. Rowicka, *Uzależnienia behawioralne, Profilaktyka i terapia*, Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii. Warszawa, 2015, s. 22.

¹³ M. Jędrzejko, A. Taper, *Jak kształtować kontakt dziecka z multimediami?* Fundacja Pedagogium, Warszawa 2010, s. 21, [w:] <https://www.uzaleznieniabehawioralne.pl/siecioholizm/rodzaje-i-objawy-siecioholizmu/>.

¹⁴ C. Guerreschi, *Nowe Uzależnienia*, Wydawnictwo Salwator, Kraków 2005, s. 30, [w:] <https://www.uzaleznieniabehawioralne.pl/siecioholizm/rodzaje-i-objawy-siecioholizmu/>.

- ▶ Socjomanię internetową, która przyjmuje postać uzależnienia od kontaktów społecznych. Objawia się ona nawiązywaniem relacji interpersonalnych wyłącznie za pośrednictwem Internetu. Osoba uzależniona ma trudności w bezpośrednich relacjach międzyludzkich – w ich nawiązywaniu i podtrzymywaniu. Negatywną konsekwencją uzależnienia od kontaktów społecznych jest zanik więzi emocjonalnych z najbliższymi – z rodziną i z przyjaciółmi,
- ▶ Uzależnienie od gier, które bardzo często dotyczy dzieci i młodych mężczyzn. Szczególnie niebezpieczne dla ich psychiki są gry, obfitujące w fabułę opartą na przemocy i agresji. Według wielu badaczy tego zjawiska osoba uzależniona nabywa negatywne cechy i zachowania, np. może być agresywna wobec bliskich, które chcą jej pomóc w walce z problemem. Uzależnienie od gier jest szczególnie niebezpieczne, ponieważ osoba zależna żyje w wirtualnej rzeczywistości, w świecie wykreowanym i pełnym fantazji. Charakterystyczną cechą tego uzależnienia jest niemal całkowita rezygnacja z rzeczywistości realnej na rzecz świata wykreowanego przez twórców gier,
- ▶ Uzależnienie od komputera, które charakteryzuje się wewnętrznym przymusem korzystania z komputera (nawet niepodpiętego pod sieć internetową). Osoba uzależniona może używać komputera do różnych celów m.in. do grania w pasjansa,
- ▶ Erotomania internetowa, która polega na uzależnieniu od zdjęć i filmów pornograficznych. Dodatkowo może ona przyjmować formę cyberseksu, czyli uprawiania seksu za pośrednictwem Internetu. Osoba uzależniona spędza wiele godzin na poszukiwaniu stron o tematyce seksualnej, zawiera kontakty seksualne przez Internet, a także uprawia samogwałt do internetowych materiałów pornograficznych. Cyberseksoholizm może przyjmować trzy formy: rekreacyjną, zagrożoną i kompulsywną. Jak można się domyślać szczególnie niebezpieczny jest kompulsywny wariant socjomanii internetowej, gdyż wiąże się on z dużym nakładem środków finansowych,
- ▶ Infoholizm, czyli tzw. przeciążenie informacyjne, które charakteryzuje się wewnętrznym przymusem przeglądania stron internetowych, uczestniczeniem w dyskusjach na forach internetowych i nieustannej potrzebie zdobywania nowych informacji bez wyraźnie sprecyzowanego celu.¹⁵

3) Zakupoholizm

Dokonywanie zakupów nie stanowi zagrożenia tak długo, jak człowiek może je kontrolować. Robienie zakupów staje się kłopotem, kiedy człowiek traci kontrolę, gdy dzięki

¹⁵<https://stronazdrowia.pl/uzaleznienie-od-internetu-sieciholizm-objawy-rodzaje-i-skutki-sprawdz-jak-leczyc-uzaleznienie-od-komputera/ar/c14-13645143>

zakupom jednostka radzi sobie ze stresem, emocjami, niezaspokojonymi potrzebami czy problemami.

Uzależnienie od zakupów rozwija się powoli, stopniowo i jest tak samo niebezpieczne dla człowieka jak każde inne, wiąże się z nim pewne konsekwencje.

„Oniomania jest medycznym terminem używanym do opisanie problemu kompulsywnych zakupów. Oniomania jest zazwyczaj związana z niską samoocena, stanami lękowymi, depresją, samotnością czy gniewem.¹⁶”

„Objawy kompulsywnego kupowania:

- ▶ kupowanie i/lub wydawanie pieniędzy dla poprawy samopoczucia;
- ▶ poczucie euforii podczas zakupów i/lub wydawania pieniędzy;
- ▶ poczucie winy, wstydu i zakłopotania po zakupach i/lub wydaniu pieniędzy;
- ▶ spędzanie wolnego czasu w galeriach handlowych;
- ▶ ekscytacja na myśl o zbliżającej się wyprzedży;
- ▶ kłamstwa na temat tego, co się kupiło lub ile pieniędzy się wydało;
- ▶ chowanie zakupionych produktów przed bliskimi;
- ▶ kupowanie niepotrzebnych przedmiotów;
- ▶ kłótnie z bliskimi dotyczące zakupów i wydawanych pieniędzy;
- ▶ okłamywanie bliskich w sprawach związanych z zakupami;
- ▶ pożyczanie pieniędzy na kolejne niepotrzebne zakupy;
- ▶ obsesyjne myśli na temat pieniędzy;
- ▶ problemy z pojawieniem się długów;
- ▶ kupowanie produktu mimo, iż danej osoby na to nie stać;
- ▶ nieumiejętność wytłumaczenia powodu zakupu określonych towarów.¹⁷”

4) Pracoholizm

„Uzależnienie od pracy przejawia się w obsesyjno–kompulsyjnym dążeniu do nierealistycznych, perfekcjonistycznych standardów w celu nadmiernego kompensowania niskiego poczucia własnej wartości oraz unikania/redukowania emocji negatywnych i objawów odstawiennych. Jednym z najważniejszych kryteriów określających pracoholików jest brak umiejętności wyłączenia się z pracy, szczególnie w sferze myśli i wyobrażeń oraz podczas

¹⁶ <https://www.uzaleznieniabehawioralne.pl/zakupoholizm/daniela-intili-o-zakupoholizmie/>

¹⁷ Kinga Kaczmarek, Karolina Van Laere, *KOMPULSYWNE KUPOWANIE Kompendium wiedzy dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych*, ETOH Fundacja Rozwoju Profilaktyki, Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych.

aktywności rekreacyjnych, a także chroniczne wykorzystywanie zapracowywania się do zastępczego radzenia sobie z deficytami samoregulacji emocji.¹⁸”

Rozdział III

Diagnoza występowania uzależnień w świetle zastanych źródeł w Gminie Miedzichowo

3.1. Dane demograficzne

W latach 2021-2023 liczba mieszkańców Gminy Miedzichowo utrzymywała się na względnie stałym poziomie, z niewielkimi wahaniami. W 2021 roku wynosiła 3849 osoby, w 2022 roku wzrosła do 3881 osób, a w 2023 roku osiągnęła 3880 osób.

Liczba ludności:	2021	2022	2023
Ogółem:	3849	3881	3880
Kobiety	1934	1945	1935
Mężczyźni	1915	1936	1945

W 2023 roku liczba mieszkańców Gminy Miedzichowo w wieku przedprodukcyjnym wynosiła 822 osoby, 2326 w wieku produkcyjnym, a 732 w wieku poprodukcyjnym.

Liczba mieszkańców, a w tym (31.12.2023):	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
Ogółem:	822	2326	732
W tym kobiet:	392	1069	473
W tym mężczyzn:	430	1257	259

Liczba urodzeń żywych	2021	2022	2023
Ogółem:	44	33	36
W tym chłopcy	22	21	21
W tym dziewczynki	22	12	15

Liczba zgonów	2021	2022	2023
Ogółem:	62	40	30
W tym mężczyźni	29	17	9
W tym kobiety	33	23	21

¹⁸ <https://www.uzaleznieniabehawioralne.pl/pracoholizm/pasja-pracy-obsesja-kompulsja-czy-uzaleznienie/>

3.2. Przestępczość

Dane dotyczące przestępstw na terenie gminy w latach 2021-2023 pokazują zmienne trendy w różnych kategoriach przestępczości. Oto opis szczegółowy:

1. Kradzież z włamaniem

W 2021 roku odnotowano 3 takie przypadki, liczba ta wzrosła w 2022 roku do 6, natomiast w 2023 roku znacznie spadła do zaledwie 1 przypadku. Może to świadczyć o skuteczniejszych działaniach prewencyjnych lub lepszej ochronie mienia w ostatnim roku.

2. Fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną

W tej kategorii zauważalny jest niepokojący trend wzrostowy – od 1 przypadku w 2021 roku, przez 2 przypadki w 2022 roku, do 4 przypadków w 2023 roku. Może to wskazywać na narastający problem przemocy domowej, który wymaga szczególnej uwagi władz i instytucji pomocowych.

3. Pobicie

W całym analizowanym okresie (2021-2023) nie odnotowano przypadków pobicia, co może sugerować stosunkowo niski poziom tego rodzaju przemocy na terenie gminy.

4. Uszkodzenie mienia

Liczba przestępstw związanych z uszkodzeniem mienia nie wykazuje wyraźnej tendencji wzrostowej ani spadkowej. W 2021 roku odnotowano 3 przypadki, w 2022 roku liczba ta spadła do 1, by w 2023 roku ponownie wzrosnąć do 2. Sytuacja w tej kategorii jest stabilna, ale nie wyeliminowana.

5. Kradzież pieniędzy wraz z dokumentami

W latach 2021-2023 nie odnotowano żadnych takich przypadków. Może to sugerować skuteczność środków bezpieczeństwa lub niską podatność mieszkańców na ten typ przestępstw.

6. Kradzież mienia

W tej kategorii liczby fluktuują – w 2021 roku miało miejsce 5 przypadków, w 2022 roku wzrosło to do 7, a w 2023 roku odnotowano spadek do 4 przypadków. Choć tendencja w ostatnim roku jest malejąca, kradzież mienia pozostaje częstym rodzajem przestępstwa w gminie.

7. Inne przestępstwa

Największa liczba przestępstw przypada na kategorię „inne”, w której widać wyraźny spadek z 47 przypadków w 2021 roku do 33 w 2022 roku i 28 w 2023 roku. Może to sugerować skuteczniejsze działania prewencyjne lub zmiany w sposobie raportowania i klasyfikacji przestępstw.

Przestępstwa na terenie Gminy			
	2021	2022	2023
Kradzież z włamaniem	3	6	1
Fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	1	2	4
Pobicie	0	0	0
Uszkodzenie mienia	3	1	2
Kradzież pieniędzy wraz z dokumentami	0	0	0
Kradzież mienia	5	7	4
Inne	47	33	28

W latach 2021-2023 analizowane były przestępstwa związane z różnymi kwalifikacjami prawnymi, takimi jak znęcanie się nad rodziną, groźby karalne, rozpijanie małoletnich, uchylanie się od płacenia alimentów oraz inne przestępstwa. Oto przegląd zmian w liczbie wszczętych, stwierdzonych i zakończonych spraw w tym okresie:

Znęcanie się nad rodziną:

- ▶ 2021: wszczęto 2 postępowania, stwierdzono 2 przypadki, a zakończono wszystkie 2 sprawy.
- ▶ 2022: liczba wszczętych postępowań również wynosi 2, stwierdzono też 2 przypadki i zakończono 2 sprawy.
- ▶ 2023: znaczący wzrost wszczętych postępowań – 4, stwierdzono 4 przypadki i zakończono 4 sprawy.

Znęcanie się nad rodziną odnotowało znaczny wzrost w 2023 roku, co może wskazywać na nasilenie problemu, ale też na zwiększoną aktywność służb w tym zakresie.

Groźby karalne:

- ▶ W latach 2021-2023 nie wszczęto ani nie stwierdzono żadnych spraw związanych z groźbami karalnymi.

Rozpijanie małoletniego:

- ▶ W 2021 roku nie wszczęto ani nie stwierdzono żadnych spraw związanych z rozpijananiem małoletniego,
- ▶ 2022: wszczęto 1 postępowanie, stwierdzono 1 przypadek oraz zakończoną 1 sprawę.
- ▶ 2023: wszczęto 1 postępowanie, stwierdzono 1 przypadek oraz zakończoną 1 sprawę.

Uchylanie się od płacenia alimentów:

- ▶ 2021: wszczęto 11 postępowań, stwierdzono 11 przypadków, a zakończono wszystkie 11 spraw.
- ▶ 2022: liczba wszczętych postępowań spadła do 6, stwierdzono 4 przypadki, a zakończono wszystkie 6 spraw.

- ▶ 2023: wszczęto 11 postępowań, stwierdzono 8 przypadków, a zakończono wszystkie 11 spraw.

W ciągu tych trzech lat, liczba spraw dotyczących uchylania się od płacenia alimentów była stabilna, ale w 2022 roku odnotowano mniej stwierdzonych przypadków.

Inne przestępstwa:

- ▶ 2021: wszczęto 47 postępowań, stwierdzono 30 przypadków, a zakończono 47 spraw.
- ▶ 2022: liczba wszczętych postępowań spadła do 27, stwierdzono 22 przypadki i zakończono tylko 27 spraw.
- ▶ 2023: wszczęto 28 postępowań, stwierdzono 20 przypadków, a zakończono wszystkie 28 spraw.

W kategorii „inne przestępstwa” widać spadek liczby wszczętych postępowań w 2022 roku, ale w 2023 roku liczba ta wzrosła, a także nastąpił znaczny wzrost liczby stwierdzonych przypadków.

<i>Artykuł KK Kwalifikacja prawna wszczętych / stwierdzonych / zakończonych</i>			
2021 r.	<i>wszczętych</i>	<i>stwierdzonych</i>	<i>zakończonych</i>
Znęcanie się na rodziną	2	2	2
Groźby karalne	-	-	-
Rozpijanie małoletniego	-	-	-
Uchylanie się od płacenia alimentów	11	11	11
Inne	47	30	47
2022 r.	<i>wszczętych</i>	<i>stwierdzonych</i>	<i>zakończonych</i>
Znęcanie się na rodziną	2	2	2
Groźby karalne	-	-	-
Rozpijanie małoletniego	1	1	1
Uchylanie się od płacenia alimentów	6	4	6
Inne	27	22	27
2023 r.	<i>wszczętych</i>	<i>stwierdzonych</i>	<i>zakończonych</i>
Znęcanie się na rodziną	4	4	4
Groźby karalne	-	-	-

Rozpijanie małoletniego	1	1	1
Uchylenie się od płacenia alimentów	11	8	11
Inne	28	20	28

3.3. Zdarzenia związane z przemocą domową

Poniższe dane przedstawiają liczbę zdarzeń związanych z przemocą domową w latach 2021-2023, wskazując na zmienne tendencje w tej sferze:

- ▶ Liczba interwencji dotyczące przemoc domowej – w 2021 r. odnotowano 3, a w 2022 r. odnotowano 4 interwencji związanych z przemocą domową, natomiast w 2023 r. było ich 5.
- ▶ Osoby doznające przemoc domowej – w 2021 r. przemoc domową doświadczyły 3 osoby, w 2022 r. – 4, a w 2023 r. liczba ta wzrosła do 5.
- ▶ Osoby stosujące przemoc domową – w 2021 r. były to 3 osoby, w 2022 r. – 4, a w 2023 r. było 5.
- ▶ Przemoc pod wpływem alkoholu – nie odnotowano takich osób.

Dane wskazują na rosnący problem przemoc domowej, szczególnie wśród kobiet. Zwiększona liczba zgłoszeń w 2023 roku może świadczyć o lepszym dostępie do pomocy lub wzroście świadomości społecznej. Obserwacja wzrostu liczby mężczyzn stosujących przemoc domową podkreśla potrzebę interwencji w zakresie profilaktyki i wsparcia. Brak zgłoszeń dotyczących dzieci może wymagać dalszej analizy, aby zrozumieć ich sytuację w kontekście przemoc domowej.

<i>Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową</i>			
	2021	2022	2023
Dotyczące przemoc domowej	45	64	50
Liczba osób doznających przemoc domowej ogółem, w tym:	3	4	5
• Kobiety	3	4	5
• Mężczyźni	3	4	5
• Małoletni do 13 r. ż.	-	-	-
• Nieletni	-	-	-
Liczba osób stosujących przemoc domową ogółem, w tym:	-	-	-
• Kobiety	3	4	5
• Mężczyźni	-	-	-
• Nieletni	3	4	5

Liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu ogółem, w tym:	-	-	-
• Kobiety	-	-	-
• Mężczyźni	-	-	-
Liczba dzieci obecnych podczas interwencji	-	-	-

Analizując dane dotyczące przestępstw i wykroczeń popełnionych pod wpływem środków odurzających w latach 2021–2023, można zaobserwować następujące wnioski:

1. Prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwości

W tej kategorii liczby wykroczeń zmniejszyły się nieznacznie – w 2021 i 2022 roku odnotowano po 10 takich przypadków, a w 2023 roku liczba ta spadła do 8. Pomimo spadku, problem prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwości nadal pozostaje istotnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa drogowego.

2. Prowadzenie pojazdów po użyciu alkoholu

Wzrost tego rodzaju wykroczeń jest wyraźnie zauważalny – w 2021 i 2022 roku odnotowano po jednym takim przypadku, ale w 2023 roku liczba ta wzrosła do 3. To może sugerować, że więcej osób decyduje się na prowadzenie pojazdów po spożyciu alkoholu, choć niekoniecznie w stanie nietrzeźwości.

3. Zakłócanie porządku publicznego

Liczba przypadków zakłócania porządku publicznego, mimo pewnych wahań, utrzymuje się na wysokim poziomie. W 2021 roku odnotowano 30 takich przypadków, w 2022 roku 25, a w 2023 roku liczba ta ponownie wzrosła do 27. Sugeruje to, że problem ten pozostaje stabilny, ale wymaga dalszych działań prewencyjnych.

4. Podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu

W ciągu ostatnich trzech lat nie odnotowano żadnych przypadków podejmowania czynności zawodowych pod wpływem alkoholu. Jest to pozytywny sygnał, który może świadczyć o wysokiej świadomości pracowników na temat konsekwencji pracy w takim stanie.

5. Liczba wypadków pod wpływem alkoholu

Podobnie jak w przypadku podejmowania czynności zawodowych pod wpływem alkoholu, w latach 2021–2023 nie odnotowano żadnych wypadków drogowych związanych z alkoholem. Może to świadczyć o skutecznych działaniach prewencyjnych na rzecz bezpieczeństwa na drogach.

6. Przepięstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających

W ciągu ostatnich trzech lat nie stwierdzono żadnych przestępstw popełnionych przez nieletnich pod wpływem środków odurzających. To pozytywna informacja, jednak konieczne jest dalsze monitorowanie sytuacji w celu utrzymania tego trendu.

7. Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia

Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia utrzymuje się na stosunkowo stabilnym poziomie, w 2021 roku było 5, natomiast w 2022 roku wzrosła do 7, po czym w 2023 roku spadła do 6. Jest to sygnał, że problem nietrzeźwości w przestrzeni publicznej nadal występuje, choć w umiarkowanym stopniu.

8. Osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia

Podobnie jak w przypadku przestępstw popełnianych przez nieletnich pod wpływem środków odurzających, w tej kategorii nie odnotowano żadnych przypadków w latach 2021–2023, co jest pozytywnym wskaźnikiem braku takich incydentów.

Pomimo pozytywnych sygnałów, takich jak brak wypadków drogowych pod wpływem alkoholu i stabilna liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia, należy zwrócić uwagę na wzrost prowadzenia pojazdów po spożyciu alkoholu oraz utrzymujący się wysoki poziom zakłócania porządku publicznego. Potrzebne są dalsze działania edukacyjne oraz prewencyjne, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa drogowego i przestrzegania porządku publicznego.

Rodzaj przestępstwa/wykroczenia pod wpływem środków odurzających	2021	2022	2023
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	10	10	8
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej po użyciu alkoholu	1	1	3
Zakłócanie porządku publicznego	30	25	27
Podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	0	0	0
Liczba wypadków pod wpływem alkoholu	0	0	0
Przepięstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	0	0	0
Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	5	7	6
Osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	0	0	0

Od 2021 roku liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu stopniowo rośnie, co może wskazywać na zwiększoną liczbę incydentów alkoholowych lub lepsze zgłaszanie tych problemów do odpowiednich służb. Wzrost, choć niewielki, jest jednak niepokojący i wymaga monitorowania.

Zwiększająca się liczba interwencji wskazuje na konieczność intensyfikacji działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących nadużywania alkoholu w społeczności lokalnej. Działania takie jak kampanie edukacyjne, szkolenia oraz wsparcie dla osób uzależnionych mogą pomóc w redukcji liczby incydentów związanych z alkoholem.

Możliwe, że wzrost liczby interwencji wynika z lepszego reagowania służb, co może być wynikiem skuteczniejszych procedur lub lepszego współdziałania z mieszkańcami. To może sugerować pozytywny trend w zgłaszaniu incydentów przez społeczność i aktywniejszą rolę służb.

	2021	2022	2023
Ilość interwencji na terenie gminy związanych z nadużywaniem alkoholu	15	17	18

3.4. Pomoc Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) to instytucja lokalna odpowiedzialna za realizację zadań związanych z pomocą społeczną, w tym profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii. W tym kontekście GOPS organizuje działania edukacyjne, prewencyjne oraz wspiera osoby i rodziny dotknięte problemami uzależnień. Ośrodek może zapewniać pomoc psychologiczną, organizować programy terapeutyczne, wspierać lokalne kampanie profilaktyczne, a także współpracować z innymi instytucjami w zakresie leczenia uzależnień i reintegracji społecznej.

Dane dotyczące przyznawania pomocy społecznej w latach 2021-2023 pokazują zróżnicowane zmiany w liczbie rodzin korzystających z pomocy w zależności od różnych powodów. Oto szczegółowa analiza:

- ▶ **Niepełnosprawność:** pomoc społeczna z powodu niepełnosprawności jest jedną z głównych przyczyn wsparcia, z wyraźnym wzrostem w 2022 roku (34 rodziny). Jednak w 2023 roku liczba ta spadła do 25 rodzin, co może wskazywać na lepszy dostęp do innych form wsparcia lub zmniejszenie liczby potrzebujących w tej grupie. Nadal jednak pozostaje to znaczący problem w społeczności, wymagający dalszych działań, takich jak lepszy dostęp do rehabilitacji czy wsparcia finansowego dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
- ▶ **Bezrobocie:** Pomoc z powodu bezrobocia jest stosunkowo rzadka w badanym okresie, ale w 2023 roku liczba rodzin otrzymujących wsparcie z tego powodu wzrosła do 4. Może to świadczyć o rosnących wyzwaniach na lokalnym rynku pracy, takich jak trudności w znalezieniu zatrudnienia wśród niektórych grup mieszkańców. Wzrost w tej kategorii wskazuje na potrzebę rozważenia dodatkowych programów aktywizacji zawodowej oraz wsparcia w poszukiwaniu pracy dla osób bezrobotnych.

- ▶ **Osoby dotknięte klęską żywiołową:** w latach 2021-2023 nie odnotowano żadnych przypadków przyznawania pomocy społecznej z tego powodu, co oznacza brak zgłoszeń takich sytuacji w tym okresie.
- ▶ **Ubóstwo:** liczba rodzin otrzymujących pomoc z powodu ubóstwa malała w analizowanym okresie: 36 w 2021 roku, 18 w 2022 roku i 16 w 2023 roku. Może to świadczyć o pewnej poprawie sytuacji materialnej mieszkańców lub zmianach w sposobie kwalifikowania do pomocy.
- ▶ **Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych:** w 2022 roku liczba rodzin wymagających pomocy z tego powodu wzrosła do 26, ale w 2023 roku spadła do 21. Choć widoczny jest spadek, to liczba ta pozostaje wyższa niż w 2021 roku (15 rodzin). Wskazuje to na wyzwania związane z trudnościami w wychowywaniu dzieci i potrzebą wsparcia rodziców w opiece nad nimi.
- ▶ **Długotrwała lub ciężka choroba:** w 2022 i 2023 roku liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby utrzymała się na poziomie 15 rodzin, co oznacza znaczący wzrost w porównaniu z 2021 rokiem (8 rodzin). Sytuacja ta sugeruje rosnące zapotrzebowanie na wsparcie dla rodzin, które borykają się z przewlekłymi problemami zdrowotnymi.
- ▶ **Alkoholizm:** liczba rodzin otrzymujących pomoc z powodu alkoholizmu rośnie: z 12 w 2021 roku do 15 w 2022 roku i 20 w 2023 roku. Wzrost ten wskazuje na rosnący problem uzależnień w społeczności i podkreśla konieczność intensyfikacji działań profilaktycznych i wsparcia terapeutycznego dla osób dotkniętych alkoholizmem.
- ▶ **Inne:** w analizowanych latach można zauważyć tendencję malejącą w tej kategorii: od 11 w 2021 roku do 5 rodzin w 2023 roku.

Powody przyznawania pomocy społecznej – liczba rodzin	2021	2022	2023
Ogółem	115	102	106
Niepelnosprawność	30	34	25
Bezrobocie	3	1	4
Osoby dotknięte klęską żywiołową	0	0	0
Ubóstwo	36	18	16
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	15	26	21
Długotrwała lub ciężka choroba	8	15	15
Alkoholizm	12	15	20
Inne	11	7	5

Dane dotyczące pomocy udzielanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2021-2023 przedstawiają liczbę rodzin korzystających z wsparcia w tym okresie:

- ▶ Liczba rodzin objętych pomocą społeczną sukcesywnie zmniejsza się: z 115 rodzin w 2021 roku do 91 w 2023 roku. To może sugerować poprawę ogólnej sytuacji społeczno-ekonomicznej w gminie lub skuteczniejsze działania wspierające rodziny, które pozwalają im wychodzić z trudnych sytuacji życiowych.
- ▶ W przeciwieństwie do ogólnej tendencji, liczba rodzin otrzymujących wsparcie z powodu problemów uzależnień stale rośnie: z 12 w 2021 roku do 20 w 2023 roku. Wskazuje to na nasilający się problem uzależnień, co wymaga intensyfikacji działań profilaktycznych oraz wsparcia terapeutycznego w tym obszarze.

Pomoc GOPS	2021	2022	2023
Liczba rodzin ogółem	115	102	91
<ul style="list-style-type: none"> • w tym rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień 	12	15	20

Poniższe dane dotyczą rodzajów pomocy udzielanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2021-2023:

- ▶ **Ogółem:** liczba udzielonej pomocy zmniejsza się z 342 w 2021 roku do 219 w 2023 roku. Spadek ten może sugerować zmniejszone zapotrzebowanie na pomoc społeczną lub efektywniejsze działania w zakresie wsparcia.
- ▶ **Świadczenia niepieniężne dla osób:** wartość tych świadczeń waha się. W 2021 roku są to 142, w 2022 roku – 110, natomiast w 2023 roku ilość świadczeń wzrasta do 114.
- ▶ **Świadczenia pieniężne dla osób:** liczba tych świadczeń spadła znacząco z 200 w 2021 roku do 105 w 2023 roku. Może to wskazywać na zmiany w polityce wsparcia finansowego lub na większą samodzielność beneficjentów, którzy mogą potrzebować mniej wsparcia pieniężnego.
- ▶ **Świadczenia porad dla osób:** w 2021 roku GOPS udzielił 30 porad dla rodzin, a w 2022 roku liczba ta wzrosła do 73 porad. Jednak w 2023 roku liczba porad spadła do 38. Ten trend może sugerować fluktuacje w zapotrzebowaniu na doradztwo oraz różnice w dostępności usług w poszczególnych latach.

Rodzaje pomocy udzielanej przez GOPS	2021	2022	2023
Ogółem:	342	249	219
Świadczenia niepieniężne dla osób	142	110	114
Świadczenia pieniężne dla osób	200	139	105
Świadczenia porady dla osób	30	73	38

Szkolenia w których uczestniczyli pracownicy GOPS

- ▶ 2021 szkolenia – 1
- ▶ 2022 szkolenia – 2
- ▶ 2023 szkolenia – 2

3.5. Działania profilaktyczne w szkołach

Działania profilaktyczne w szkołach mające na celu przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy to wieloaspektowe programy, które skupiają się na edukacji, wsparciu emocjonalnym, rozwijaniu kompetencji społecznych i propagowaniu zdrowych wzorców zachowań. Poniżej znajdują się przykładowe działania podejmowane w szkołach:

1. Edukacja na temat uzależnień

Szkoły prowadzą warsztaty i lekcje na temat szkodliwości różnych uzależnień, takich jak alkohol, narkotyki, papierosy, e-papierosy oraz uzależnienia behawioralne (np. uzależnienie od Internetu, gier komputerowych). Celem jest uświadomienie uczniom, jak uzależnienia wpływają na zdrowie fizyczne i psychiczne oraz relacje społeczne.

2. Programy wsparcia emocjonalnego i kompetencji społecznych

Szkoły organizują programy, które pomagają uczniom w rozwijaniu umiejętności radzenia sobie ze stresem, presją rówieśników oraz w rozwiązywaniu konfliktów bez użycia przemocy. Programy te mogą być realizowane w formie warsztatów, grup wsparcia lub indywidualnych konsultacji z psychologami i pedagogami.

3. Szkolenia i warsztaty dla rodziców i nauczycieli

Rodzice i nauczyciele odgrywają kluczową rolę w zapobieganiu uzależnieniom i przemocy. Szkoły organizują szkolenia, podczas których omawiane są techniki rozpoznawania wczesnych sygnałów problemów związanych z uzależnieniami i przemocą oraz metody wsparcia dzieci i młodzieży.

4. Programy rówieśnicze (peer support)

Programy, w których starsi uczniowie wspierają młodszych w rozwoju i stają się dla nich pozytywnymi wzorcami. Celem takich działań jest wzmocnienie więzi między uczniami oraz pomoc w trudnych sytuacjach rówieśniczych, które mogą prowadzić do uzależnień lub przemocy.

5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Szkoły często współpracują z organizacjami zajmującymi się profilaktyką uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy, które realizują programy edukacyjne, kampanie społeczne i warsztaty tematyczne. Takie inicjatywy mogą obejmować działania z zakresu zapobiegania narkomanii, przemocy domowej, czy promocji zdrowego stylu życia.

6. Kampanie i wydarzenia promujące zdrowy styl życia

Szkoły realizują działania, które promują zdrowy styl życia jako alternatywę wobec uzależnień. Mogą to być dni tematyczne, zawody sportowe, konkursy związane z promowaniem zdrowia oraz inne inicjatywy angażujące społeczność szkolną.

7. Dyżury pedagogiczne i psychologiczne

Stały dostęp do wsparcia psychologicznego i pedagogicznego w szkołach. Uczniowie mogą korzystać z indywidualnych konsultacji w przypadku problemów związanych z przemocą, presją rówieśniczą lub problemami emocjonalnymi.

8. Systemy monitoringu i interwencji kryzysowej

W wielu szkołach wdrażane są systemy monitorowania zachowań uczniów (np. monitoring korytarzy) oraz procedury szybkiej interwencji w przypadkach przemocy lub innych kryzysów. Systemy te mają na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów.

Działania profilaktyczne w szkołach z terenu Gminy Miedzichowo:

1. Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży:

- ▶ 2021 (nazwy: **konkurs plastyczny o tematyce uzależnień**)
 - Ilość osób uczestniczących:
 - uczniów **6**
 - nauczycieli **0**
 - rodziców **0**
- ▶ 2022 (nazwy: **pagadanki profilaktyczne, spektakle, warsztaty dla nauczycieli**)
 - Ilość osób uczestniczących:
 - uczniów **282**
 - nauczycieli **47**
 - rodziców **0**
- ▶ 2023 (nazwy: **pagadanki profilaktyczne, spektakle**)
 - Ilość osób uczestniczących:
 - uczniów **282**
 - nauczycieli **0**
 - rodziców **0**

2. Inne działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży np.:

Rok 2021:

- ▶ liczba dzieci uczestniczących w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych, w świetlicach z programem opiekuńczo-wychowawczym - **9**,
- ▶ liczba miejsc świadczących pomoc dzieciom z rodzin z problemem uzależnień, w których realizowano program wychowawczy - **1**,

Rok 2022:

- ▶ liczba dzieci uczestniczących w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych, w świetlicach z programem opiekuńczo-wychowawczym - **11**,
- ▶ liczba miejsc świadczących pomoc dzieciom z rodzin z problemem uzależnień, w których realizowano program wychowawczy - **1**,

Rok 2023:

- ▶ liczba dzieci uczestniczących w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych, w świetlicach z programem opiekuńczo-wychowawczym - **11**,
- ▶ liczba miejsc świadczących pomoc dzieciom z rodzin z problemem uzależnień, w których realizowano program wychowawczy - **1**,

Rozdział IV

Badania lokalnych zagrożeń społecznych – 2024

4.1. Podstawowe problemy społeczne w opinii pełnoletnich mieszkańców

Badania obejmowały mieszkańców Gminy Miedzichowo, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. Zastosowano metodę badawczą – **PAPI** (ang. Paper & Pen Personal Interview) – metoda zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, która polega na bezpośrednim, indywidualnym wywiadzie kwestionariuszowym. Respondenci wypełniali papierowe ankiety pod nadzorem ankietera, co pozwalało na uzyskanie wyczerpujących i dokładnych odpowiedzi. Respondenci byli dokładnie informowani o anonimowym charakterze ankiety, co miało na celu zwiększenie ich komfortu i szczerości odpowiedzi. Dodatkowo, każdy respondent miał możliwość rezygnacji z udziału w badaniu w dowolnym momencie, co podkreślało dobrowolność udziału i mogło wpłynąć na zwiększenie jakości uzyskanych danych.

Badania obejmowały mieszkańców w Gminie Miedzichowo, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. W badaniu wzięło udział 100 mieszkańców, a w tym 50% kobiet oraz 50% mężczyzn.

- ▶ Uzyskane wyniki pozwalają stwierdzić, że mieszkańcy Gminy Miedzichowo za najbardziej istotny problem uznali zanieczyszczenie powietrza (58%)*, zaburzenia odżywiania (42%)*, przestępczość (33%)* oraz zaburzenia behawioralne (36%). Natomiast najmniej istotnym problemem w opinii ankietowanych jest uzależnienie od papierosów (łącznie 79%)*,
- ▶ 42% przyznaje, że pierwszy raz pili alkohol w wieku pomiędzy 13 a 15 rokiem życia. Kolejno, 36% wskazało, że inicjacja alkoholowa miała miejsce pomiędzy 16 a 18 rokiem życia, 12% poniżej 12 roku życia oraz 10% powyżej 18 roku życia,

- ▶ Do picia alkoholu kilka razy w miesiącu przyznało się – 34% badanych, raz w tygodniu – 30%, kilka razy w roku – 21%, kilka razy w tygodniu – 9% oraz prawie codziennie – 2%,
- ▶ Badani zaznaczali najczęściej, że spożywają jednorazowo 5-6 porcji alkoholu – 51%, 3-4 porcje alkoholu – 34%, oraz 1-2 porcje alkoholu – 3%, 7,8,9 porcji – 4% oraz 10 i więcej – 3%. 5% nie pije alkoholu,
- ▶ 98% badanych nie wie, gdzie może zgłosić się po pomoc osoba uzależniona od alkoholu,
- ▶ Następnie ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, w jakim stopniu zgadzają się z określonymi stwierdzeniami. Pierwsze ze stwierdzeń dotyczyło mitu, jakoby alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce. Wyniki świadczą o tym, że to błędne przekonanie jest rozpowszechnione wśród dorosłej społeczności Gminy Miedzichowo, ponieważ łącznie 53%* badanych zaznaczyło, iż zgadza się z powyższym stwierdzeniem. Kolejne stwierdzenie badające postawy względem alkoholu dotyczyło dostępności i kontroli sprzedaży alkoholu. 38%* badanych mieszkańców zgadza się ze stwierdzeniem, że „dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany”. 30%* respondentów ocenia osoby pijące alkohol, jako zagrażające lub raczej zagrażające bezpieczeństwu w środowisku lokalnym. 66%** badanych uważa, że osoby nieletnie nie mają łatwości w zakupie alkoholu w lokalnych sklepach. 90%** respondentów uważa, że kobiety w ciąży nie mogą pić bezpiecznie nawet niewielkich ilości alkoholu, a także, że prowadzenie samochodu po spożyciu alkoholu jest zabronione – 89%**. Kolejno, 82%** ankietowanych jest zdania, że picie alkoholu nie pomaga w trudnych sytuacjach życiowych,
- ▶ Zapytano mieszkańców również o ich zdanie na temat ilości sklepów i lokali, w których można kupić alkohol. 22% badanych mieszkańców uważa, że jest ich za dużo, 2% twierdzi, że jest ich za mało oraz 76% wskazuje na ich odpowiednią ilość,
- ▶ 29% respondentów pali regularnie papierosy, a 16% pali regularnie e-papierosy. 29% pali okazjnie papierosy lub e-papierosy, a 26% nie pali w ogóle papierosów. Wobec tego należy uznać, że palenie wyrobów papierosowych jest wśród dorosłych mieszkańców dosyć popularnym nałogiem,
- ▶ Jeżeli chodzi o wiek inicjacji nikotynowej, to 9% wskazało, że inicjacja nikotynowa miała miejsce, gdy byli już pełnoletni. 41% respondentów przyznało, że pierwszy raz zapalili papierosa w wieku pomiędzy 13 a 15 rokiem życia oraz 38% badanych pomiędzy 16 a 18 rokiem życia, 9% pomiędzy 9 a 12 rokiem życia. 3% nigdy nie próbowało,
- ▶ 43% mieszkańców Gminy Miedzichowo twierdzi, że nie ma w swoim otoczeniu osób, które przyjmują narkotyki lub dopalacze. 23% zna jedną osobę, 21% twierdzi, że zna od 2 do 5 osób przyjmujących substancje odurzające, 11% zna od 6 do 10 osób, 2% zna ponad 10 osób,

- ▶ 21% badanych wskazuje na ekstazy, 11% na amfetaminę, 8% na LSD, 5% na dopalacze, 4% na heroinę oraz 1% na leki używane w celu odurzenia – jako substancje, które przyjmują osoby z ich otoczenia. 2% nie wie, jakie substancje przyjmują takie osoby oraz 53% nie słyszało o osobach, które przyjmowałyby substancje odurzające,
- ▶ 98% respondentów wskazało, że nie wie, gdzie może nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze,
- ▶ 99% nigdy nie grało w gry hazardowe,
- ▶ 1% respondentów deklarujących granie w gry hazardowe, największy odsetek (100%) przyznaje, że grają, aby zasilić domowy budżet i mieć więcej pieniędzy na codzienne wydatki,
- ▶ 25% badanych mieszkańców twierdzi, że można się uzależnić od gier na pieniądze,
- ▶ mieszkańcy Gminy Miedzichowo za najbardziej rozpowszechnione uzależnienia w środowisku lokalnym uznali alkoholizm (55%), narkomanię (28%) oraz pracoholizm (28%),
- ▶ 99% nie dostrzega potrzeby realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień,
- ▶ 1% badanych stwierdziło, że najbardziej potrzebne działania to ogólnospołeczne kampanie profilaktyczne – 100%.
- ▶ 9% mieszkańców Gminy Miedzichowo wskazało, że ma w swoim środowisku osoby doznające przemocy domowej, a 38% nie jest pewna, ale ma podejrzenia, że tak jest,
- ▶ 8% mieszkańców deklaruje, że zdarza im się „zajadać” stresy, trudne emocje,
- ▶ 2% badanych mieszkańców deklaruje, że miewa trudności w kontrolowaniu zachowań jedzeniowych (kompulsywne objadanie się, usilne krążenie myśli wokół jedzenia).

4.2. Badania sprzedawców napojów alkoholowych

Badanie zostało przeprowadzone wśród sprzedawców napojów alkoholowych w punktach sprzedaży na terenie Gminy Miedzichowo, a wzięło w nim udział 10 osób, a w tym 80% kobiet oraz 20% mężczyzn.

- ▶ 90% badanych sprzedawców napojów alkoholowych wskazało, że nie zgadzają się z twierdzeniem, aby alkohol zawarty w piwie był mniej groźny niż ten zawarty w wódce. 10% nie wie,
- ▶ 70% sprzedawców nie zgadza się z tym, że dostęp do napojów alkoholowych powinien być ograniczony lub kontrolowany, 30% nie wie,
- ▶ 60% badanych uważa, że osoby, które piją alkohol nie zagrażają bezpieczeństwu w ich lokalnym środowisku,

- ▶ Kolejne twierdzenie dotyczyło subiektywnej oceny dostępności alkoholu dla osób poniżej 18. roku życia. 70% z przebadanych sprzedawców nie zgadza się ze stwierdzeniem, aby osoby małoletnie mają łatwy dostęp do alkoholu, 10% twierdzi przeciwnie oraz 20% nie wie,
- ▶ 80% sprzedawców nie zgadza się ze stwierdzeniem, aby spożywanie alkoholu pomaga w trudnych sytuacjach życiowych. Co więcej, 100% badanych odpowiedziało, że prowadzenie samochodu po niewielkiej ilości alkoholu nie jest bezpieczne. 100% sprzedawców nie zgadza się ze stwierdzeniem, że kobiety w ciąży mogą bezpiecznie pić niewielkie ilości alkoholu,
- ▶ 80% sprzedawców napojów alkoholowych w Gminie Miedzichowo uważa, że alkohol nie powinien być dostępny dla osób poniżej 18. roku życia,
- ▶ 100% badanych nie zgadza się ze stwierdzeniem, że w okolicy jest zbyt dużo punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- ▶ 90% sprzedawców nie zgadza się z tym, że sprzedawcy napojów alkoholowych powinni brać udział w szkoleniach związanych z odpowiedzialną sprzedażą, 10% nie wie,
- ▶ Sprzedawcy napojów alkoholowych w Gminie Miedzichowo deklarują, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się najczęściej kilka razy w miesiącu (10%) oraz kilka razy w roku (10%). 80% deklaruje, że nie zdarzają się takie sytuacje,
- ▶ 10% badanych stwierdziło, że spożywanie alkoholu w obrębie sklepu zdarza się kilka razy w roku. 90% twierdzi, że nie zdarza się, że ktoś spożywa alkohol w obrębie ich sklepu,
- ▶ 100% ankietowanych sprzedawców przyznaje, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy nie miało miejsce nieprzyjemne zajście związane ze spożywaniem alkoholu w obrębie sklepu,
- ▶ 100% badanych sprzedawców deklaruje, że ciągu ostatnich 3 miesięcy nie było potrzeby wezwania policji z prośbą o interwencję w sprawie nieprzyjemnego zajścia w obrębie sklepu związanego z używaniem alkoholu,
- ▶ 100% sprzedawców napojów alkoholowych z Gminy Miedzichowo deklaruje, że nigdy nie sprzedali alkoholu osobie, o której wiedzieli, że jest nieletnia,
- ▶ W przypadku wątpliwości co do wieku, 40% badanych zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek kupującego, 30% robi to często,
- ▶ 20% badanych twierdzi, że osoby nietrzeźwe podejmują próbę zakupu alkoholu,
- ▶ 20% badanych zauważyło wzrost sprzedaży alkoholu w ciągu ostatniego roku/dwóch lat,
- ▶ 30% badanych sprzedawców alkoholowych deklaruje, że osoby niepełnoletnie raz w tygodniu próbują kupić papierosy, 40% wskazuje, że dzieje się to rzadko, raz w miesiącu oraz według 30% nigdy nie wystąpiła taka sytuacja.

4.3. Badania wśród dzieci i młodzieży

Badanie przeprowadzono metodą CAWI (ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW (wykorzystane narzędzie badawcze to program CORIGO rekomendowany przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

W badaniu wzięło udział 59 uczniów klas 4-6 oraz 56 uczniów klas 7-8 z terenu Gminy Miedzichowo, co daje łącznie 115 ankietowanych uczniów.

<i>Liczebność grup badanych</i>	
Szkoły Podstawowe - uczniowie klas 4-6 (SP 4-6)	59
Szkoły Podstawowe - uczniowie klas 7-8 (SP 7-8)	56
ŁĄCZNIE	115

- ▶ Uczniowie w Gminie Miedzichowo deklarują w zdecydowanej większości bardzo dobre lub dobre relacje z opiekunami: SP 4-6 – łącznie: 93%; SP 7-8 – łącznie 91%,
- ▶ Uczniowie w Gminie Miedzichowo mają bardzo dobre i dobre relacje z nauczycielami: SP 4-6 – łącznie 66%; SP 7-8 – łącznie 48%,
- ▶ Uczniowie z Gminy Miedzichowo relacje z rówieśnikami oceniają w większości bardzo dobrze lub dobrze – SP 4-6 – łącznie 86%; SP 7-8 – łącznie 88%,
- ▶ 12% uczniów klas 4-6, 36% uczniów klas 7-8 przyznało, że ich rówieśnicy piją alkohol,
- ▶ Następnie badanych zapytano o to, w jakich miejscach ich koledzy/ koleżanki spożywają alkohol. Najmłodszy uczniowie najczęściej wskazywali dom – 43%, natomiast najstarsi – świeże powietrze – 30%,
- ▶ Jeżeli chodzi o przyczyny, z jakich ich rówieśnicy sięgają po alkohol badani uczniowie wskazywali zazwyczaj na chęć zaimponowania innym (SP 4-6 – 33%, SP 7-8 – 33%), a także dla lepszej zabawy, wyluzowania (SP 4-6 – 14%, SP 7-8 – 11%), dla towarzystwa (SP 4-6 – 9%, SP 7-8 – 6%), żeby zapomnieć o kłopotach (SP 4-6 – 16%, SP 7-8 – 19%),
- ▶ Do spożywania alkoholu co najmniej raz w tygodniu przyznaje się 2% uczniów klas 4-6. 6% uczniów klas 7-8 pije alkohol rzadziej niż raz w miesiącu. 98% uczniów klas 4-6 oraz 94% uczniów klas 7-8 nigdy nie spożywa alkoholu,
- ▶ Następnie zapytano uczniów o rodzaj wypijanego alkoholu. Uczniowie najczęściej sięgają po piwo (SP 4-6 – 5%, SP 7-8 – 6%). Starsi uczniowie sięgają jeszcze po wino – 6% oraz wskazali „inne” – 6%, bez podania przykładów,

- ▶ Istotnym zagadnieniem jest wiek inicjacji alkoholowej. 2% z klas 4-6 oraz 4% z klas 7-8 po raz pierwszy spożyło alkohol przed ukończeniem 8. roku życia. Kolejne 7% młodszych dzieci rozpoczęło spożywanie alkoholi między 8. a 10. rokiem życia. W grupie uczniów klas 7-8, 9% rozprzestrzenianie się do spożycia alkoholu między 11. a 13. rozprzestrzeniania się życia. Wśród starszych uczniów (klasy 7-8) 2% rozpoczęło spożywanie alkoholu w wieku 14-16 lat oraz 2% uczniów z klas 7-8 pierwszy kontakt z alkoholem miało w wieku 17 lat lub później,
- ▶ Najmłodszy uczniowie, którzy mają za sobą inicjację alkoholową wśród przyczyn picia alkoholu wskazywali najczęściej ciekawość – 5%. U starszych uczniów na pierwszym miejscu znalazł się również powód dotyczący ciekawości – 2%, następnie młodzież zaznaczyła odpowiedź „inne” – 4% bez wskazania powodów. Kolejne powody wśród uczniów klas 7-8 to: brak konkretnego powodu – 2% oraz lubią jego smak – 2%,
- ▶ Uczniowie zostali zapytani o to, czy zgadzają się z poniższymi stwierdzeniami. Według 67% uczniów klas 4-6 oraz 47% uczniów klas 7-8 każdy może uzależnić się od alkoholu. 11% uczniów SP 4-6 oraz 7% uczniów SP 7-8 uważa, że w ich miejscowości są miejsca, gdzie osoba niepełnoletnia może kupić alkohol bez problemu.,
- ▶ Znaczny odsetek uczniów wskazał, że ich rówieśnicy palą papierosy lub e-papierosy - SP 4-6 – 25% oraz SP 7-8 – 49%. Jednakże 49% młodszych oraz 36% starszych uczniów zaznaczyło, że nie wie czy osoby w ich wieku palą papierosy,
- ▶ Od czasu do czasu pali 2% uczniów klas 7-8. 7% uczniów klas 4-6 oraz 19% uczniów klas 7-8 spróbowało tylko raz. 93% młodszych uczniów oraz 79% starszych uczniów nie pali,
- ▶ 100% uczniów klas 4-6 deklaruje, że ich to nie dotyczy. 82% uczniów klas 7-8 zadeklarowało, że palenie ich nie dotyczy. 9% uczniów klas 7-8 pali mniej niż 1 papieros na tydzień oraz 9 % pali 1-5 papierosów dziennie w ciągu ostatnich 30 dni,
- ▶ Najczęściej wskazywanymi powodami palenia papierosów lub e-papierosów przez uczniów, którzy mają za sobą inicjację nikotynową, była presja ze strony znajomych: w klasach 4-6 szkoły podstawowej - 25% uczniów, a w klasach 7-8 – 18%. Natomiast 50% młodszych uczniów oraz 27% starszych uczniów wybrało odpowiedź „inne”, nie podając konkretnego powodu,
- ▶ 7% uczniów klas 4-6 oraz 13% uczniów klas 7-8 wskazuje, że ich rówieśnicy mają kontakt z narkotykami albo z dopalaczami,
- ▶ 4% młodszych uczniów przyznało, że sami próbowali już narkotyków lub dopalaczy,
- ▶ Badani w większości nie wiedzą, czy pozyskanie środków psychoaktywnych byłoby w ich otoczeniu łatwe, czy też trudne: SP 4-6 – 74%, SP 7-8 – 85%. Jednakże 7% uczniów klas 4-6 oraz 9% uczniów klas 7-8 zaznaczyło, że byłoby to łatwe. Pozostali ankietowani odpowiedzieli,

że pozyskanie narkotyków/ dopalaczy w ich środowisku lokalnym byłoby trudne: SP 4-6 – 19%, SP 7-8 – 6%,

- ▶ Zdecydowana większość młodszych uczniów (79%) nie zna miejsc, w których można kupić narkotyki lub dopalacze, a najczęściej wskazywane lokalizacje to osiedle (9%) oraz 16% wskazuje na „inne miejsca”, nie podając ich,
- ▶ Większość uczniów (92%) z klas 7-8 nie zna miejsc, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze, choć niektórzy wskazują osiedle (4%) oraz boisko sportowe (2%), a także inne lokalizacje jako potencjalne miejsca (6%),
- ▶ 96% uczniów klas 4-6 oraz 90% uczniów klas 7-8 uważa, że napoje energetyczne nie są zdrowe,
- ▶ 7% uczniów klas 4-6 oraz 33% uczniów klas 7-8 deklaruje, że zdarza się im pić napoje energetyczne,
- ▶ Zapytano uczniów o częstotliwość wypijania napojów energetycznych w miesiącu. Większość uczniów wypija taki napój raz w miesiącu (SP 4-6 – 75%; SP 7-8 – 65%), raz w tygodniu (SP 7-8 – 23%), 2-3 razy w tygodniu (SP 7-8 – 6%), 3-5 razy w tygodniu (SP 4-6 – 25%) oraz codziennie (SP 7-8 – 6%),
- ▶ zapytano uczniów o to, ile czasu dziennie korzystają z komputera z innych powodów niż nauka. Badani wskazywali zazwyczaj, że spędzają w ten sposób do 2 godzin dziennie (SP 4-6 – 27%; SP 7-8 – 25%) czy też do 4 godzin dziennie (SP 4-6 – 20%; SP 7-8 – 18%). Znacznie niepokoją odsetki ankietowanych, którzy zaznaczyli, że spędzają przed komputerem powyżej 6 godzin dziennie (SP 4-6 – 7%; SP 7-8 – 18%). Do 6 godzin korzysta 6% uczniów SP 4-6, oraz 7% uczniów SP 7-8,
- ▶ 49% uczniów klas 4-6 oraz 25% uczniów klas 7-8 deklaruje, że brak dostępu do Internetu nie miałby dla nich znaczenia. Aczkolwiek, spora część uczniów przyznaje, że odczułaby brak dostępu do Internetu (SP 4-6 – 51%; SP 7-8 – 75%),
- ▶ 24% uczniów SP 4-6 oraz 37% uczniów SP 7-8 otrzymywało złośliwe komentarze, tzw. hejty. Uczniowie klas 4-6 (13%) oraz klas 7-8 (23,5%) otrzymywali wiadomości z przezwiskami, obelgami oraz zdarzyło się, że udostępniono ich prywatną rozmowę (SP 4-6 – 15%; SP 7-8 – 27%),
- ▶ 44% uczniów klas 4-6 oraz 35% uczniów klas 7-8 korzysta z telefonu od 2 do 3 godzin dziennie. Znaczny niepokój budzi fakt, iż 16% uczniów klas 4-6 i 20% uczniów klas 7-8 deklaruje, że korzysta z telefonu 4-5 godzin dziennie oraz 9% uczniów klas 4-6 i 23% uczniów klas 7-8 wskazuje, że korzysta z telefonu powyżej 5 godzin dziennie. Część uczniów spędza w ten sposób czas około godziny dziennie (SP 4-6 – 22%; SP 7-8 – 16%).
- ▶ Najmłodszy badani uczniowie podczas korzystania z telefonu najczęściej spędzają czas na oglądaniu filmików, śmiesznych obrazków – 29% oraz słuchając muzyki – 29%. Natomiast

starsi uczniowie również najczęściej spędzają czas na czatach, portalach społecznościowych pisząc ze znajomymi – SP 7-8 – 23%,

- ▶ Zapytano również młodzież o czas poświęcany na granie w gry komputerowe przez nich. 22% uczniów klas 4-6 oraz 31% uczniów klas 7-8 gra w gry komputerowe od 1 do 3 godzin dziennie. Znaczny niepokój budzi fakt, iż 11% uczniów klas 4-6 i 14% uczniów klas 7-8 deklaruje, że gra w gry od 3 do 6 godzin dziennie oraz 4% uczniów klas 4-6 i 10% uczniów klas 7-8 wskazuje, że gra w gry komputerowe powyżej 6 godzin dziennie. Część uczniów spędza w ten sposób czas około godziny dziennie (SP 4-6 – 25%; SP 7-8 – 18%),
- ▶ Uczniowie w Gminie Miedzichowo w większości nie mają doświadczeń związanych z grami hazardowymi (SP 4-6 – 87%; SP 7-8 – 84%). Jednakże 13% uczniów klas 4-6 i 16% uczniów klas 7-8 przyznało, że grało już w tego rodzaju gry,
- ▶ Uczniowie z Gminy Miedzichowo zostali także poproszeni o ocenę powszechności występowania niektórych uzależnień behawioralnych w ich otoczeniu. Za najbardziej powszechne ankietowani uznali uzależnienie od Internetu (SP 4-6 – 37%; SP 7-8 – 61%) oraz uzależnienie od smartfona (SP 4-6 – 34%; SP 7-8 – 69%),
- ▶ 20% uczniów klas 4-6 oraz 8% uczniów klas 7-8 w Gminie Miedzichowo doświadczyło przemocy domowej,
- ▶ 20% uczniów klas 4-6 oraz 35% uczniów klas 7-8 spotyka agresja słowna,
- ▶ Zapytano uczniów także o doświadczenie przemocy w szkole. Według wyników badań 47% uczniów klas 4-6 oraz 49% uczniów klas 7-8 nigdy tego nie doświadczyło. Jednakże są uczniowie, którzy doświadczają przemocy w szkole codziennie (SP 4-6 – 2%; SP 7-8 – 10%), kilka razy w tygodniu (SP 4-6 – 18%; SP 7-8 – 4%), kilka razy w miesiącu (SP 4-6 – 7%; SP 7-8 – 19%), kilka razy w roku (SP 4-6 – 26%; SP 7-8 – 18%),
- ▶ Jeżeli chodzi o rodzaj doświadczanej przemocy przez uczniów respondenci wskazali, że spotyka ich zarówno przemoc psychiczna (SP 4-6 – 29%; SP 7-8 – 37%) oraz przemoc fizyczna (SP 4-6 – 20%; SP 7-8 – 31%),
- ▶ 47% uczniów klas 4-6 najczęściej spędzają wolny czas z rodziną, natomiast starsi uczniowie najczęściej sami – 29%.

4.4. Wnioski z badań

Wnioski z badań dotyczących mieszkańców Gminy Miedzichowo

1. Zanieczyszczenie powietrza stanowi najistotniejszy problem społeczny.

Większość mieszkańców wskazuje zanieczyszczenie powietrza (58%) jako najważniejszy problem. Świadczy to o rosnącej świadomości ekologicznej i wpływie środowiska na zdrowie

mieszkańców. Może to wynikać z obserwowanych zmian klimatycznych, problemów z jakością powietrza lub działalności przemysłowej w okolicy.

2. Problemy społeczne obejmują zaburzenia odżywiania (42%), uzależnienia behawioralne (36%) oraz przestępczość (33%).

Wysoki odsetek wskazujących na zaburzenia odżywiania i uzależnienia behawioralne sugeruje potrzebę większej opieki psychologicznej oraz programów edukacyjnych, zwłaszcza wśród młodzieży. Problem przestępczości wskazuje na potrzebę poprawy bezpieczeństwa w gminie.

3. Uzależnienie od papierosów nie jest postrzegane przez mieszkańców jako istotny problem.

Mimo powszechności palenia, mieszkańcy nie uznają uzależnienia od papierosów za znaczący problem (79%), co może wynikać z braku pełnej świadomości o szkodliwości nałogu lub społecznego przyzwolenia na palenie.

4. Wczesna inicjacja alkoholowa dotyczy 42% osób, które zaczęły pić między 13 a 15 rokiem życia.

Wczesna inicjacja alkoholowa to zjawisko niepokojące, które może prowadzić do problemów zdrowotnych i społecznych. To pokazuje konieczność wprowadzenia bardziej efektywnych działań profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych do młodzieży.

5. Regularne spożycie alkoholu jest praktykowane przez 34% mieszkańców kilka razy w miesiącu oraz przez 30% raz w tygodniu.

Częste spożywanie alkoholu wskazuje na dużą dostępność oraz społeczne przyzwolenie na jego konsumpcję. Jest to sygnał, że gmina powinna skupić się na kampaniach uświadamiających o ryzyku nadużywania alkoholu.

6. Brak wiedzy o pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu dotyczy 98% mieszkańców.

Prawie wszyscy mieszkańcy nie wiedzą, gdzie szukać pomocy w przypadku problemów alkoholowych. To poważny problem, który wymaga wprowadzenia bardziej widocznych i dostępnych punktów wsparcia dla osób uzależnionych.

7. Błędne przekonania na temat alkoholu są wciąż powszechne, ponieważ 53% uważa, że piwo jest mniej groźne od wódki.

Duży odsetek mieszkańców podziela mity dotyczące alkoholu, co wskazuje na potrzebę edukacji w tym zakresie, aby obalić szkodliwe stereotypy i zwiększyć świadomość o zagrożeniach wynikających z nadmiernego spożywania różnych napojów alkoholowych.

8. 76% badanych uważa, że liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych jest odpowiednia.

Mieszkańcy są generalnie zadowoleni z dostępności alkoholu, co może sugerować brak większych barier w jego nabyciu. Jednocześnie, stosunkowo niski odsetek (22%) uważa, że jest zbyt wiele miejsc sprzedaży, co nie sprzyja ograniczaniu spożycia.

9. Palenie papierosów jest nadal popularne, ponieważ 29% pali regularnie, a kolejne 29% pali okazjonalnie.

Mimo że palenie papierosów jest nadal popularne, to większy odsetek mieszkańców pali okazjonalnie, co może sugerować, że świadomość o jego szkodliwości rośnie. Edukacja antynikotynowa powinna być jednak kontynuowana.

10. Wczesna inicjacja nikotynowa dotyczy 41% mieszkańców, którzy zaczęli palić między 13 a 15 rokiem życia.

Wczesne sięganie po papierosy wśród młodzieży jest sygnałem alarmowym, wymagającym większego nacisku na działania profilaktyczne w szkołach i lokalnej społeczności.

11. Nieco ponad połowa mieszkańców zna osoby zażywające narkotyki, podczas gdy 43% nie zna nikogo z takim problemem.

Większość dorosłych mieszkańców (57%) zna osoby zażywające narkotyki, co sugeruje, że problem narkotyków jest obecny w ich otoczeniu. Z kolei 43% osób nie zna nikogo, kto zażywałby narkotyki, co może wskazywać na różnorodność doświadczeń i percepcji dotyczących narkotyków w społeczności. Ta różnica może także sugerować, że problem ten nie dotyczy wszystkich grup społecznych w równym stopniu, ale nadal wymaga uwagi, zwłaszcza w kontekście profilaktyki.

12. Mieszkańcy mają ograniczoną wiedzę na temat dostępności narkotyków (98%).

Prawie wszyscy ankietowani nie wiedzą, gdzie można nabyć narkotyki, co może świadczyć o niskiej dostępności takich substancji w gminie lub niewielkiej świadomości o ich obecności w lokalnym środowisku.

13. Hazard nie jest powszechnym problemem w gminie, ponieważ 99% mieszkańców nigdy nie grało w gry na pieniądze.

Hazard nie jest powszechnym problemem w Gminie Miedzichowo, jednak mimo to warto monitorować tę kwestię, by zapobiec jego rozwojowi w przyszłości.

14. Świadomość zagrożeń związanych z alkoholem i prowadzeniem pojazdów jest wysoka, co dotyczy 89% mieszkańców.

Większość mieszkańców jest świadoma, że prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu jest niebezpieczne i zabronione, co świadczy o dobrze przeprowadzonych działaniach profilaktycznych.

15. 9% mieszkańców wskazało, że ma w swoim środowisku osoby doznające przemocy domowej, a 38% nie jest pewna, ale ma takie podejrzenia.

Wysoki odsetek osób podejrzewających przemoc domową wskazuje na potrzebę bardziej intensywnych działań w zakresie wsparcia i interwencji dla osób doznających przemocy.

16. Niemal wszyscy mieszkańcy (99%) nie dostrzegają potrzeby działań profilaktycznych.

Brak zainteresowania profilaktyką uzależnień może wynikać z braku świadomości o skali problemu lub niskiego poczucia zagrożenia. To wymaga ponownego przemyślenia strategii edukacyjnych w gminie.

17. Zajadanie stresu i kompulsywne objadanie stanowią problem dla części mieszkańców, odpowiednio 8% i 2%.

Problemy z kontrolowaniem jedzenia są zauważalne, co sugeruje potrzebę edukacji na temat zdrowego stylu życia i radzenia sobie ze stresem w sposób konstruktywny.

Wnioski z badań dotyczących sprzedawców napojów alkoholowych w Gminie Miedzichowo

1. Alkohol w piwie vs. wódce

90% sprzedawców uważa, że alkohol w piwie nie jest mniej groźny niż w wódce. Większość sprzedawców posiada świadomość, że alkohol w różnych napojach może być równie szkodliwy, niezależnie od jego formy. To pozytywne, ponieważ wskazuje na większą wiedzę na temat ryzyka związanego z różnymi formami spożywania alkoholu.

2. Ograniczenie dostępu do alkoholu

70% sprzedawców nie popiera ograniczenia dostępu do napojów alkoholowych. Większość sprzedawców nie widzi potrzeby większej kontroli dostępu do alkoholu, co może wynikać z postrzegania sprzedaży alkoholu jako normalnej i legalnej działalności gospodarczej. Jednak brak ograniczeń może prowadzić do problemów społecznych.

3. Alkohol a bezpieczeństwo lokalne

60% sprzedawców nie uważa, że osoby pijące alkohol stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa lokalnego.

Sprzedawcy mogą nie dostrzegać problemów związanych z nadmiernym spożyciem alkoholu w swoim otoczeniu, co może utrudniać reakcję na lokalne zagrożenia wynikające z nadużywania alkoholu.

4. Dostępność alkoholu dla nieletnich

70% sprzedawców nie zgadza się ze stwierdzeniem, że osoby poniżej 18. roku życia mają łatwy dostęp do alkoholu.

Sprzedawcy mogą mieć poczucie, że przestrzegają zasad sprzedaży alkoholu, jednak rzeczywista dostępność alkoholu dla nieletnich może być większa, niż są tego świadomi.

5. Spożywanie alkoholu w trudnych sytuacjach życiowych

80% sprzedawców nie zgadza się, że alkohol pomaga w trudnych sytuacjach życiowych. Jest to pozytywne, gdyż sprzedawcy mają świadomość, że alkohol nie jest rozwiązaniem problemów emocjonalnych, co jest ważne dla promowania odpowiedzialnego picia.

6. Bezpieczeństwo prowadzenia pojazdu po alkoholu

100% sprzedawców uważa, że prowadzenie samochodu po spożyciu nawet niewielkiej ilości alkoholu nie jest bezpieczne.

Powszechna świadomość tego ryzyka wśród sprzedawców to ważny element profilaktyki wypadków drogowych.

7. Picie alkoholu przez kobiety w ciąży

100% sprzedawców nie zgadza się ze stwierdzeniem, że kobiety w ciąży mogą bezpiecznie pić niewielkie ilości alkoholu.

To bardzo pozytywny sygnał, że sprzedawcy zdają sobie sprawę z zagrożeń wynikających z picia alkoholu w ciąży.

8. Dostępność alkoholu dla nieletnich

80% sprzedawców zgadza się, że alkohol nie powinien być dostępny dla osób poniżej 18 lat.

Większość sprzedawców rozumie odpowiedzialność związaną z ochroną nieletnich przed alkoholem, co wskazuje na ich gotowość do przestrzegania przepisów.

9. Liczba punktów sprzedaży alkoholu

100% sprzedawców nie zgadza się, że w ich okolicy jest zbyt dużo punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Sprzedawcy nie widzą problemu w liczbie sklepów sprzedających alkohol, co może być subiektywną oceną, zależną od ich biznesu.

10. Szkolenia sprzedawców

90% sprzedawców nie uważa, że powinni brać udział w szkoleniach związanych z odpowiedzialną sprzedażą alkoholu.

Większość sprzedawców nie widzi potrzeby dodatkowych szkoleń, co może wskazywać na brak świadomości na temat korzyści wynikających z takich inicjatyw.

11. Próby kupna alkoholu przez nieletnich

80% sprzedawców twierdzi, że nie zdarza się, aby osoby poniżej 18. roku życia próbowały kupić alkohol.

Deklaracje te mogą sugerować, że sprzedawcy nie mają częstych kontaktów z nieletnimi próbującymi kupować alkohol, co może być wynikiem skutecznych mechanizmów kontroli.

12. Spożywanie alkoholu w obrębie sklepu

90% sprzedawców twierdzi, że w ich obrębie sklepu nie zdarza się, aby ktoś spożywał alkohol.

Takie sytuacje są rzadkie, co może świadczyć o wysokim poziomie przestrzegania przepisów przez klientów i sprzedawców.

13. Brak incydentów alkoholowych przy sklepie

100% sprzedawców deklaruje, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy nie doszło do incydentów związanych ze spożywaniem alkoholu przy sklepie.

Brak takich incydentów wskazuje na ogólnie spokojne otoczenie w kontekście sprzedaży alkoholu.

14. Brak potrzeby wezwania policji

100% sprzedawców nie musiało wzywać policji w ciągu ostatnich 3 miesięcy. To dowód na brak problemów związanych z przemocą lub zakłóceniami porządku publicznego wynikającymi ze spożywania alkoholu w obrębie sklepu.

15. Brak sprzedaży alkoholu nieletnim

100% sprzedawców deklaruje, że nigdy nie sprzedali alkoholu osobie, o której wiedzieli, że jest nieletnia.

To bardzo pozytywna deklaracja świadcząca o wysokiej etyce pracy i przestrzeganiu prawa.

16. Sprawdzanie wieku klientów

40% sprzedawców zawsze sprawdza dokumenty potwierdzające wiek, a 30% robi to często. Zdecydowana większość sprzedawców dba o odpowiednie weryfikowanie wieku klientów, co jest kluczowe w zapobieganiu sprzedaży alkoholu nieletnim.

17. Próby zakupu alkoholu przez osoby nietrzeźwe

20% badanych sprzedawców spotyka się z próbami zakupu alkoholu przez osoby nietrzeźwe. Te sytuacje, choć rzadkie, pokazują, że sprzedawcy muszą być czujni w takich przypadkach.

18. Wzrost sprzedaży alkoholu

20% sprzedawców zauważyło wzrost sprzedaży alkoholu w ciągu ostatnich dwóch lat.

Wzrost sprzedaży może wskazywać na zwiększoną konsumpcję alkoholu, co może budzić obawy w kontekście zdrowia publicznego.

19. Próby zakupu papierosów przez nieletnich

30% sprzedawców deklaruje, że osoby niepełnoletnie próbują zakupić papierosy raz w tygodniu, a 40% twierdzi, że dzieje się to rzadko, raz w miesiącu.

Próby zakupu papierosów przez nieletnich nadal mają miejsce, co wskazuje na potrzebę dalszej edukacji i kontroli.

Wnioski z badań dotyczących uczniów z Gminy Miedzichowo

1. Relacje z opiekunami

SP 4-6 – łącznie: 93%; SP 7-8 – łącznie 91% uczniów ocenia relacje z opiekunami jako dobre lub bardzo dobre.

Wysoki odsetek dobrych relacji z opiekunami może wskazywać na silne wsparcie rodzinne, co ma pozytywny wpływ na rozwój emocjonalny dzieci.

2. Relacje z nauczycielami

Relacje z nauczycielami oceniane są jako dobre przez 66% uczniów młodszych i tylko 48% uczniów starszych.

Starsi uczniowie mają wyraźnie słabsze relacje z nauczycielami, co może wskazywać na trudności w komunikacji na tym etapie edukacji.

3. Relacje z rówieśnikami

Dobre lub bardzo dobre relacje z rówieśnikami ma 86% młodszych uczniów i 88% starszych. Wysoki poziom akceptacji wśród rówieśników może wskazywać na zdrową atmosferę w szkole i wspierające relacje.

4. Spożywanie alkoholu przez rówieśników

12% uczniów młodszych i 36% starszych przyznaje, że ich rówieśnicy piją alkohol.

Starsi uczniowie są bardziej narażeni na kontakt z alkoholem, co podkreśla potrzebę edukacji w zakresie szkodliwości używek.

5. Miejsca spożywania alkoholu

Najmłodszy uczniowie najczęściej wskazują dom (43%), a starsi „świeże powietrze” (30%) jako miejsca spożywania alkoholu przez rówieśników.

Dom jako miejsce spożywania alkoholu może sugerować brak nadzoru rodzicielskiego w niektórych przypadkach.

6. Motywy sięgania po alkohol

Chęć zaimponowania innym oraz zapomnienie o kłopotach to najczęściej wymieniane przyczyny spożycia alkoholu.

Te motywy mogą sugerować wpływ presji rówieśniczej oraz trudności emocjonalne wśród młodzieży.

7. Częstotliwość spożywania alkoholu

2% uczniów klas 4-6 pije alkohol co najmniej raz w tygodniu, a 6% uczniów starszych – rzadziej niż raz w miesiącu.

Choć to mały odsetek, problem spożywania alkoholu w młodym wieku istnieje i wymaga dalszej interwencji.

8. Wiek inicjacji alkoholowej

2% młodszych oraz 4% starszych uczniów zaczęło pić alkohol przed 8. rokiem życia, a 9% starszych uczniów – między 11. a 13. rokiem życia.

Wczesna inicjacja alkoholowa to niepokojący sygnał, wskazujący na potrzebę wzmocnienia profilaktyki w szkołach.

9. Palenie papierosów i e-papierosów

25% uczniów młodszych i 49% starszych przyznaje, że ich rówieśnicy palą papierosy lub e-papierosy.

Rosnący odsetek palących w starszych klasach wskazuje na narastający problem uzależnień wśród młodzieży.

11. Próby narkotyków i dopalaczy

4% młodszych uczniów i 13% starszych wskazuje, że ich rówieśnicy mają kontakt z narkotykami albo z dopalaczami. 4% młodszych uczniów przyznało, że sami próbowali już narkotyków lub dopalaczy.

Uczniowie nie są w pełni świadomi dostępności środków psychoaktywnych, co oznacza potrzebę szerszej edukacji na temat zagrożeń związanych z narkotykami.

12. Korzystanie z telefonów i komputerów

16% uczniów młodszych i 20% starszych korzysta z telefonu przez 4-5 godzin dziennie, co wskazuje na ryzyko uzależnienia od technologii.

Długie godziny spędzane przed ekranem mogą wpływać negatywnie na zdrowie fizyczne i psychiczne uczniów.

13. Doświadczenie przemocy

47% uczniów młodszych i 49% starszych nigdy nie doświadczyło przemocy w szkole, jednak codzienna przemoc dotyczy 2% młodszych i 10% starszych uczniów.

Codziennie doświadczenie przemocy wśród starszych uczniów jest szczególnie alarmujące i wymaga działań interwencyjnych w szkołach.

14. Używanie napojów energetycznych

7% młodszych uczniów i 33% starszych przyznaje, że pije napoje energetyczne.

Może to wpływać negatywnie na zdrowie, zwłaszcza w młodym wieku.

15. Spędzanie wolnego czasu

47% młodszych uczniów spędza wolny czas z rodziną, podczas gdy starsi uczniowie najczęściej sami (29%).

Spędzanie czasu w samotności przez starszych uczniów może wskazywać na potrzebę większej integracji społecznej i wsparcia emocjonalnego.

Rozdział VI

Realizatorzy Programu

Realizatorami **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028** są różne instytucje, organizacje i osoby, które współpracują w zakresie profilaktyki oraz wsparcia osób uzależnionych. Poniżej znajdują się kluczowi realizatorzy Programu:

1. **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)** – komisja jest odpowiedzialna za koordynację działań profilaktycznych na terenie gminy oraz wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin.
2. **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS)** – jednostka, która realizuje programy wsparcia dla rodzin dotkniętych uzależnieniami oraz współpracuje z innymi instytucjami w zakresie pomocy socjalnej.
3. **Placówki edukacyjne** – szkoły, przedszkola, świetlice środowiskowe oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze prowadzące programy profilaktyczne i edukacyjne dla dzieci i młodzieży.
4. **Poradnie psychologiczno-pedagogiczne** – instytucje zajmujące się wspieraniem uczniów i rodzin, a także prowadzeniem terapii i działań interwencyjnych.
5. **Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia** – prowadzące programy edukacyjne, szkolenia, wsparcie terapeutyczne oraz działania na rzecz profilaktyki uzależnień.
6. **Placówki ochrony zdrowia** – w tym poradnie zdrowia psychicznego oraz poradnie leczenia uzależnień, które oferują pomoc medyczną, terapię i rehabilitację osobom uzależnionym.
7. **Policja i inne służby porządkowe** – zaangażowane w egzekwowanie prawa, przeciwdziałanie sprzedaży alkoholu i narkotyków nieletnim oraz w interwencji w przypadkach przemocy domowej.
8. **Samorządy lokalne** – odpowiedzialne za koordynację działań profilaktycznych oraz realizację zadań wynikających z programu, w tym finansowanie projektów i inicjatyw.
9. **Miejscowe ośrodki kultury i sportu** – realizujące zajęcia dla dzieci i młodzieży w ramach alternatywnych form spędzania czasu wolnego, promujących zdrowy tryb życia.
10. **Lokalni liderzy i wolontariusze** – osoby zaangażowane w pracę na rzecz społeczności lokalnej, prowadzące działania edukacyjne i wspierające.

Wszyscy ci realizatorzy współpracują w ramach kompleksowych działań mających na celu zapobieganie problemom alkoholowym, narkomanii oraz przemocy w środowisku lokalnym.

Rozdział VII

Cele oraz realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2028 dla Gminy Miedzichowo

Najważniejszym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miedzichowo na lata 2025 – 2028 jest zapobieganie i minimalizowanie szkód związanych z używaniem alkoholu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.

Działania te mają na celu poprawę zdrowia i jakości życia mieszkańców poprzez edukację, wsparcie rodzin, pomoc osobom uzależnionym oraz ich bliskim, a także przeciwdziałanie przemocy domowej. Program koncentruje się również na wspieraniu lokalnych inicjatyw związanych z profilaktyką i wsparciem terapeutycznym.

Poniżej przedstawiono cele oraz kierunki działań niniejszego Programu.

Cel 1: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób dotkniętych przemocą domową		
Termin:	2025 – 2028	
Zadania:	Wskaźniki:	Realizatorzy:
Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego	<ul style="list-style-type: none">▶ Liczba osób korzystających z pomocy▶ Liczba przeprowadzonych konsultacji	<ul style="list-style-type: none">▶ Urząd Gminy▶ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)▶ Lokalni terapeuci i psychologowie▶ Organizacje pozarządowe.
Organizacja szkoleń dla służb społecznych i instytucji lokalnych z zakresu interwencji kryzysowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom	<ul style="list-style-type: none">▶ Liczba szkoleń▶ Liczba przeszkolonych pracowników	<ul style="list-style-type: none">▶ Urząd Gminy▶ GKRPA▶ Policja,▶ GOPS
Prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”	<ul style="list-style-type: none">▶ Liczba założonych „Niebieskich Kart”,	<ul style="list-style-type: none">▶ Urząd Gminy▶ GKRPA

		<ul style="list-style-type: none"> ▶ Policja, ▶ GOPS, ▶ Placówki oświatowe
<p>Pokrywanie kosztów obozów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba dzieci i młodzieży biorąca udział w obozach socjoterapeutycznych, ▶ Liczba zorganizowanych obozów 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ GOPS ▶ lokalne organizacje pozarządowe

Cel 2: Podniesienie świadomości społecznej na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami i przemocą domową

Termin: 2025 – 2028

Zadania:

Wskaźniki:

Realizatorzy:

Przeprowadzenie kampanii społecznych dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej

- ▶ Liczba kampanii
- ▶ Liczba osób uczestniczących w kampaniach
- ▶ Liczba dystrybuowanych ulotek/plakatów

- ▶ Urząd Gminy
- ▶ GKRPA
- ▶ Organizacje pozarządowe
- ▶ Lokalne media
- ▶ Placówki oświatowe

Organizacja spotkań, warsztatów edukacyjnych dla młodzieży dotyczących profilaktyki uzależnień i przemocy, a w tym m.in. w tematyce:

- Zrozumienia znaczenia zdrowych relacji z rówieśnikami, opiekunami i nauczycielami.
- Poznania przyczyn sięgania po alkohol wśród rówieśników oraz wpływu presji społecznej.
- Rozwijania umiejętności radzenia sobie z presją rówieśniczą

- ▶ Liczba spotkań/warsztatów
- ▶ Liczba uczestników

- ▶ Urząd Gminy
- ▶ Organizacje pozarządowe
- ▶ Placówki oświatowe

<p>w kontekście używek i innych negatywnych zachowań (techniki asertywności, umiejętność mówienia „nie”, tworzenie grup wsparcia).</p> <p>→ Zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu oraz jak unikać uzależnień behawioralnych (cyberprzemoc, hejt, zarządzanie czasem spędzonym online, ochrona prywatności).</p> <p>→ Zwiększenia świadomości na temat różnych form uzależnień, w tym od nikotyny, narkotyków oraz gier komputerowych.</p> <p>→ Promowania zdrowych nawyków żywieniowych i aktywności fizycznej jako alternatywy dla używek (znaczenie zdrowego odżywiania, aktywność fizyczna, sposoby na stres i relaks),</p> <p>→ Umożliwienia uczniom rozpoznawania sytuacji przemocowych oraz nauka skutecznych strategii radzenia sobie z nimi.</p> <p>→ Wspieranie umiejętności emocjonalnych i społecznych uczniów, takich jak empatia, współpraca i umiejętność wyrażania emocji.</p>		
<p>Edukacja medialna na temat zagrożeń związanych z alkoholem i narkotykami</p>	<p>▶ Liczba materiałów informacyjnych w mediach lokalnych</p>	<p>▶ Urząd Gminy ▶ GKRPA ▶ Lokalne media</p>

<p>Edukowanie rodziców w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba szkoleń ▶ Liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Urząd Gminy ▶ Organizacje pozarządowe ▶ Placówki oświatowe
<p>Przekazywanie informacji o dostępnych ośrodkach terapeutycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba osób, które otrzymały informacje o ośrodkach terapeutycznych ▶ Liczba dostępnych materiałów informacyjnych (ulotki, broszury, strony internetowe) ▶ Liczba kampanii informacyjnych dotyczących dostępnych form wsparcia terapeutycznego ▶ Liczba zapytań o ośrodki terapeutyczne w danym okresie (np. telefonicznie, mailowo) 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Urząd Gminy ▶ GKRPA ▶ GOPS ▶ Lokalne media
<p>Wspieranie osób uzależnionych w szybkim rozpoczęciu leczenia poprzez edukację, wsparcie emocjonalne i pomoc socjalną</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba osób objętych wsparciem edukacyjnym i emocjonalnym ▶ Liczba zorganizowanych spotkań/ konsultacji indywidualnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ GKRPA ▶ GOPS

	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba osób, które skorzystały z pomocy socjalnej 	
Motywowanie do podjęcia leczenia i kierowanie na terapie	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba osób zmotywowanych do podjęcia terapii ▶ Liczba osób skierowanych do ośrodków terapeutycznych ▶ Odsetek osób, które podjęły leczenie po skierowaniu ▶ Liczba sesji motywacyjnych przeprowadzonych w ramach programu wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ GKRPA ▶ GOPS
Składanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba złożonych wniosków o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego ▶ Liczba wniosków rozpatrzonych przez sąd ▶ Odsetek wniosków, które zakończyły się decyzją o nałożeniu obowiązku leczenia 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ GKRPA
Nawiązywanie współpracy z placówkami zajmującymi się leczeniem uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba nawiązanych formalnych współprac z ośrodkami leczenia uzależnień 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ GKRPA ▶ GOPS ▶ Służba zdrowia

	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba wspólnych działań/ projektów realizowanych z ośrodkami leczenia ▶ Liczba osób skierowanych do współpracujących placówek ▶ Liczba spotkań i konsultacji z przedstawicielami ośrodków terapeutycznych 	
--	--	--

Cel 3: Ograniczenie dostępności alkoholu i narkotyków w społeczności lokalnej

Termin: 2025 – 2028

Zadania:	Wskaźniki:	Realizatorzy:
Wprowadzenie działań kontrolnych związanych z ograniczeniem sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba przeprowadzonych kontroli ▶ Liczba wykrytych przypadków nielegalnej sprzedaży 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Urząd Gminy ▶ GKRPA ▶ Policja ▶ GOPS ▶ Lokalni przedsiębiorcy
Ograniczenie dostępności narkotyków poprzez współpracę z lokalnymi służbami porządkowymi	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba interwencji związanych z narkotykami ▶ Liczba zatrzymań osób związanych z obrotem narkotykami 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Urząd Gminy ▶ GKRPA ▶ Policja ▶ GOPS
Zwiększenie kontroli sprzedaży alkoholu w placówkach handlowych i lokalach gastronomicznych	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba przeprowadzonych kontroli 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Urząd Gminy ▶ GKRPA ▶ Policja ▶ GOPS

	▶ Liczba wykrytych przypadków naruszeń przepisów	
<p>Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych, a w tym m.in.:</p> <p>→ O odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu i kontroli wieku (szkolenie skoncentrowane na identyfikacji i weryfikacji wieku klientów, ze szczególnym naciskiem na techniki sprawdzania dokumentów oraz rozpoznawania potencjalnych prób zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie),</p> <p>→ O wzmacnianiu świadomości społecznej: Alkohol i zdrowie publiczne (szkolenie poświęcone zagadnieniu wpływu alkoholu na zdrowie, w tym rozpoznawania skutków spożycia alkoholu w trudnych sytuacjach życiowych oraz odpowiedzialności sprzedawców w kontekście społecznego postrzegania alkoholu).</p>	<p>▶ Liczba przeszkolonych osób</p> <p>▶ Liczba przeprowadzonych szkoleń</p>	<p>▶ GKRPA</p> <p>▶ Policja</p> <p>▶ GOPS</p>

Cel 4: Wsparcie rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocy domowej

Termin: 2025 – 2028

Zadania:

Wskaźniki:

Realizatorzy:

Organizacja programów terapeutycznych dla rodzin osób uzależnionych i współuzależnionych

▶ Liczba zorganizowanych programów terapeutycznych

▶ Liczba uczestników programów

▶ Urząd Gminy

▶ GKRPA

▶ GOPS

Organizacja warsztatów wsparcia dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba zorganizowanych warsztatów ▶ Liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Urząd Gminy ▶ GKRPA ▶ GOPS
Prowadzenie grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba grup wsparcia ▶ Liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Urząd Gminy ▶ GKRPA ▶ GOPS
Wsparcie społeczne dla uzależnionych i ich rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem, z naciskiem na integrację z lokalną społecznością	<ul style="list-style-type: none"> ▶ liczba osób uzależnionych oraz ich rodzin objętych wsparciem społecznym, ▶ liczba zawartych kontraktów socjalnych, ▶ liczba osób, które skorzystały z pomocy finansowej i rzeczowej za pośrednictwem GOPS, ▶ liczba działań integrujących osoby uzależnione i ich rodziny ze środowiskiem lokalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ GKRPA ▶ GOPS
Cel: 5 Zwiększenie współpracy między różnymi instytucjami w obszarze profilaktyki oraz rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami		
Termin:	2025 – 2028	
Zadania:	Wskaźniki:	Realizatorzy:
Przeprowadzenie cyklu szkoleń i warsztatów, które będą dotyczyć problematyki uzależnień, metod ich rozwiązywania oraz skutecznych strategii profilaktycznych	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba zorganizowanych szkoleń ▶ Liczba uczestników szkoleń 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Urząd Gminy ▶ GKRPA ▶ GOPS ▶ Organizacje pozarządowe ▶ Lokalne media

		<ul style="list-style-type: none"> ▶ Placówki oświatowe ▶ Policja ▶ Służba zdrowia
<p>Umożliwienie wymiany informacji, doświadczeń oraz najlepszych praktyk między instytucjami zajmującymi się uzależnieniami</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba wspólnych spotkań, ▶ Liczba podmiotów uczestniczących 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Urząd Gminy ▶ GKRPA ▶ GOPS ▶ Organizacje pozarządowe ▶ Lokalne media ▶ Placówki oświatowe ▶ Policja ▶ Służba zdrowia
<p>Prowadzenie kampanii mających na celu podnoszenie świadomości na temat uzależnień oraz dostępnych form pomocy, skierowanych do społeczności lokalnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba przeprowadzonych wspólnie kampanii ▶ Liczba osób objętych kampanią 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Urząd Gminy ▶ GKRPA ▶ GOPS ▶ Organizacje pozarządowe ▶ Lokalne media ▶ Placówki oświatowe ▶ Policja ▶ Służba zdrowia
<p>Przeprowadzanie badań dotyczących skali uzależnień oraz efektywności działań podejmowanych przez instytucje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Liczba przeprowadzonych badań ▶ Liczba uczestników tych badań 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Urząd Gminy ▶ GKRPA ▶ GOPS ▶ Organizacje pozarządowe ▶ Lokalne media ▶ Placówki oświatowe ▶ Policja ▶ Służba zdrowia

ROZDZIAŁ VIII

Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2028

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe budżetu Gminy pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o których mowa w art. 11¹, art.18, art.18¹ ustawy oraz opłat określonych w art.9² ust. 19 i 20 ustawy dotyczących opłat od napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Wysokość środków finansowych na realizację zadań Programu określa Rada Gminy w Miedzichowie w drodze uchwały w sprawie budżetu Gminy na dany rok.

Wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnika Wójta ds. Realizacji Programu oraz zasady zwrotu kosztów związanych z realizacją zadań Programu zostały określone szczegółowo w Załączniku nr 1. Załącznik ten podlega corocznej aktualizacji zgodnie z decyzjami budżetowymi Rady Gminy, bez konieczności zmiany całego Programu.

8.1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i zasady wynagradzania

Do zadań Komisji należy:

- realizacja zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym,
- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- opiniowanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych – zgodność punktów sprzedaży z uchwałami rady gminy,
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- organizowanie posiedzeń zespołu i wzywanie osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu – zgodnie z przyjętymi wnioskami,
- przeprowadzanie rozmów z osobami wezwanymi i przesłuchiwanie świadków,

- kierowanie na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania rodzaju zakładu leczniczego dla osób, które powodują rozkład pożycia rodzinnego, demoralizację nieletnich lub systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny,
- kompletowanie dokumentacji oraz kierowanie wniosków do sądu, celem obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- pomoc ofiarom przemocy domowej.

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje od 1 stycznia 2025 roku wynagrodzenie za każdorazowy udział w posiedzeniu Komisji w wysokości 450.00 zł brutto.

Podstawę wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa wyżej stanowi lista obecności z posiedzenia Komisji.

Pełnomocnik Wójta otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 500.00 zł brutto miesięcznie od 1 stycznia 2025 r. W okresie przebywania pracownika na usprawiedliwionej nieobecności, pracownikowi przysługuje wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego.

Za wyjazdy służbowe związane z pełnieniem funkcji członka komisji, przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach określonych dla rozliczeń podróży służbowych pracowników.

ROZDIAŁ IX

Monitorowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2028

Celem monitorowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest nie tylko ocena skuteczności realizowanych działań, ale także szybkie dostosowanie ich do aktualnych potrzeb lokalnej społeczności.

Proces monitoringu obejmuje systematyczne gromadzenie danych i informacji dotyczących wdrażania zadań przewidzianych w programie. Gmina ma obowiązek sporządzania rocznego raportu z realizacji programu, który jest przedstawiany radzie gminy.

W raporcie zawarte są wyniki działań oraz informacje o wydatkowaniu środków publicznych, co umożliwi ocenę skuteczności podejmowanych inicjatyw. Na podstawie wyników monitoringu można modyfikować program, jeśli wdrażane działania nie spełniają założonych celów.

Koordinację przedsięwzięć związanych z realizacją zadań zawartych w Programie prowadzi Pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w Programie.

W realizacji Programu aktywnie uczestniczy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miedzichowie, psycholodzy, terapeuci, realizatorzy programów profilaktycznych, pedagodzy szkolni, wychowawcy, pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi, policjanci, organizacje pozarządowe.

Decyzje dotyczące wydatków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań zawartych w Programie podejmuje Wójt.

Wójt sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

Wójt sporządza na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, i przesyła ją do KCPU w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.